

**Мерки на ЕС
в отговор на
държавната
инвестиционна
стратегия на Китай**

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

2020

Съдържание

	Точки
Забележка относно пандемията от COVID-19	
Кратко изложение	I—VII
1. Въведение	01—05
2. Обхват и подход на прегледа	06—07
3. Държавна инвестиционна стратегия на Китай	08—28
Описание на стратегията на Китай за глобално присъствие	08—16
Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС	17—28
Ограничения за чуждестранните инвестиции в ЕС	18—20
Размер на инвестициите от страна на Китай в ЕС	21—26
Сектори, към които са насочени инвестициите	27—28
4. Изготвена от ЕСП информация за рисковете и възможностите за ЕС	29—32
5. Мерки на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай	33—67
Организация на управлението в ЕС	33—35
Институционални мерки на ЕС	36—56
Процес на разработване на основните стратегически документи	36—43
Адаптиране на мерките в отговор на рисковете и възможностите за ЕС	44—46
Изпълнение на стратегията	47—51
Мониторинг, отчитане и оценка на стратегията	52—56
Мерки на държавите членки	57—67
6. Заключение бележки и предизвикателства	68—83

Приложения

Приложение I — Експертна група

Приложение II — Определение, цели, инвестиции и финансиране на инициативата „Един пояс, един път“

Приложение III — Ограничения на статистическите данни за ПЧИ

Приложение IV — Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС: ПЧИ (наличности)

Приложение V — Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС: Чуждестранна собственост

Приложение VI — Изготвена от ЕСП информация за рисковете и възможностите за ЕС от инвестиционната стратегия на Китай

Приложение VII — Действия в резултат на стратегията на ЕС относно Китай

Приложение VIII — Области на мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай и съобразяване с рисковете и възможностите на Китай

Акроними и съкращения

Речник на термините

Екип на ЕСП

Забележка относно пандемията от COVID-19

Дейността на ЕСП по прегледа беше приключила преди епидемичния взрив от COVID-19 и поради това в настоящия доклад не са взети предвид развитията в областта на политиката или другите промени, които настъпиха в отговор на пандемията.

Относно прегледа:

От 80-те години на 20-ти век насам Китай прилага „определена от държавата инвестиционна стратегия“, за да осигури възможност за силна ориентирана към износа икономика. Сметната палата разгледа мерките на ЕС в отговор на тази стратегия.

Прегледът на Сметната палата показва, че е трудно да се получат пълни и навременни данни, които да дадат цялостна представа за инвестициите, които са част от инвестиционната стратегия на Китай в ЕС. Освен това Сметната палата не откри стандартизиран всеобхватен анализ на рисковете и възможностите за ЕС. Бъдещите предизвикателства ще бъдат да се подобрят определянето, изпълнението, наблюдението, докладването и оценката на стратегията ЕС—Китай. Друго предизвикателство ще бъде координирането на реакцията на институциите на ЕС и на държавите членки чрез насърчаване на обмена на информация.

Кратко изложение

I През последните две десетилетия Китай се превърна в значим икономически участник на международната сцена. От 80-те години на 20-ти век насам Китай прилага „определена от държавата инвестиционна стратегия“, подкрепяща развитието на силна икономика, ориентирана към износа. Инициативата „Един пояс, един път“, заедно с инициативата „Произведено в Китай 2025 г.“, са най-значимите китайски инвестиционни стратегии за икономически растеж и имат за цел да увеличат влиянието на Китай в чужбина, включително върху ЕС и неговите отделни държави членки.

II Сметната палата прецени, че моментът е подходящ за извършването на настоящия преглед — от своя гледна точка като външен одитор, на мерките на ЕС в отговор на определената от държавата инвестиционна стратегия на Китай, която поставя предизвикателства пред ЕС поради нарастващото значение на Китай като икономически участник. Част от тази инвестиционна стратегия на Китай са по-специално държавните предприятия, които се възползват от публично финансиране в Китай. Съгласно правилата на ЕС, ако държавите членки предоставяха такива субсидии, те щяха да бъдат считани за държавна помощ. Тази разлика в третирането затруднява ЕС да постигне равни условия на конкуренция спрямо Китай.

III Това, което Сметната палата извърши, не беше одит, а преглед на публично достъпна информация от проучвания, статии и академични публикации, събрани конкретно за тази цел. В прегледа ѝ е представена обща картина на инвестиционната стратегия на Китай и са обобщени предизвикателствата (рисковете и възможностите), които тази стратегия създава за ЕС. Сметната палата разгледа мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай, състоящи се от инициативите, предприети от институциите на ЕС, както и от индивидуалните мерки на държавите членки спрямо Китай.

IV Прегледът на Сметната палата показва, че е трудно да се получат пълни и своевременни данни и по този начин да се придобие общ поглед върху инвестициите, които са част от инвестиционната стратегия на Китай в ЕС. Освен това Сметната палата не откри стандартизиран всеобхватен анализ на рисковете и възможностите за ЕС. Действията, посочени в последните три ключови стратегически документа за отношенията между ЕС и Китай обхващат почти всички рискове и възможности, с изключение на три риска.

V Както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия в области на политиката, свързани с мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай. В области на политиката, в които един съгласуван подход на ЕС би могъл да бъде предимство, фактът, че както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия, означава, че има множество лица, отговорни за вземането на решения (напр. институциите на ЕС и националните правителства), с възможни различаващи се становища и подходи. Това може да затрудни преодоляването на предизвикателствата, пред които е изправен ЕС като цяло, по един навременен и координиран начин.

VI Различни източници показват, че държавите членки често развиват двустранни отношения с Китай в съответствие със своите собствени национални интереси и невинаги информират или координират своите действия с Комисията, когато е необходимо. В резултат на това институциите на ЕС и държавите членки трудно могат да предприемат координирани ответни действия в някои области.

VII Сметната палата подчертава предизвикателствата, свързани с установените от нея рискове. Обсъдихме тези въпроси със службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност и, където е, бяха включени препратки към техните мнения:

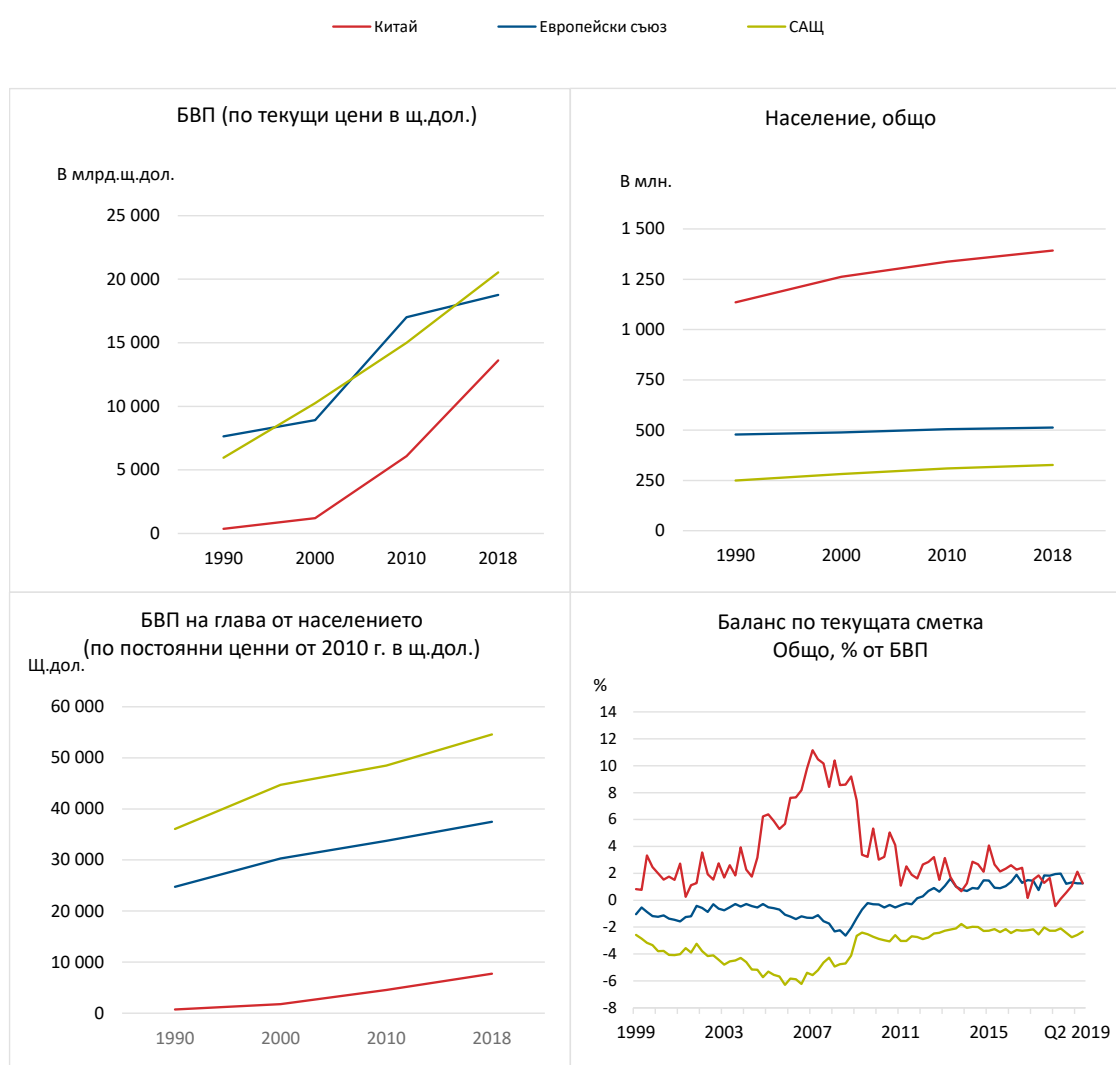
- 1) Как да се осигурят по-пълни и навременни статистически и други данни относно инвестициите, които са част от инвестиционната стратегия на Китай в ЕС, за да се подпомогне вземането на по-информирани решения за политиката на ЕС относно Китай;
- 2) Как да се извършват стандартизирани, изчерпателни и актуални анализи на рисковете и възможностите за ЕС, така че да се подпомогне преодоляването на различните предизвикателства, породени от инвестиционната стратегия на Китай;
- 3) Как да се подобри изпълнението на 74-те действия, предвидени в стратегията ЕС—Китай, по-специално на тези от тях, които насърчават реципрочността и предотвратяват нарушаващите конкуренцията последици за вътрешния пазар на ЕС, и как да се отговори на останалите рискове;

- 4) Как да се даде възможност на лицата, отговорни за вземането на решения в ЕС, да определят и проследяват по-добре стратегията ЕС—Китай, като направят предварителна оценка на финансирането от ЕС, необходимо за изпълнение на действията на тази стратегия в бъдеще, да заделят това финансиране и да изготвят преглед на свързаните с това разходи;
- 5) Как да се установи, че предизвикателствата вследствие на инвестиционната стратегия на Китай се преодоляват чрез засилване на механизмите за измерване на постигнатите резултати, мониторинг, отчитане и оценяване за стратегията на ЕС относно Китай;
- 6) Как по-добре да се координират мерките на институциите на ЕС и на държавите членки, като се насърчава обменът на информация между тях относно сътрудничеството между ЕС и Китай.

1. Въведение

01 През последните две десетилетия Китай се превърна в **значим икономически участник** на международната сцена. Това му даде възможност да стане важен **геополитически участник в световен мащаб** (вж. [фигура 1](#)). ЕС е най-големият търговски партньор на Китай, а Китай е вторият по големина търговски партньор на ЕС.

Фигура 1 — Демографски и икономически данни на някои големи държави

Източник: Световна банка, „БВП (по текущи цени в щ. дол.)“; „БВП на глава от населението (по постоянни цени от 2010 г. в щ. дол.)“; „Население, общо“; „Баланс по текущата сметка (% от БВП)“, Показатели за световното развитие, Група на Световната банка, и Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Статистически данни.

02 Икономическата и търговската политика на Китай се характеризират с няколко стратегии за развитие, като **определяните от държавата инвестиции** позволиха на Китай да се превърне в глобален икономически участник. Те насърчават китайските предприятия да инвестират в чужбина, особено в **стратегически сектори** (напр. енергетика, телекомуникации и железопътни системи), като **държавните предприятия (ДП)** се възползват от публично финансиране от Китай. Това може да наруши конкуренцията, особено на вътрешния пазар на ЕС, тъй като правилата на ЕС за държавната помощ не са приложими за китайските държавни предприятия. ЕС е поел ангажимент да гарантира равни условия на конкуренция за предприятията от ЕС, които трябва да се конкурират с тези от Китай.

03 Инициативата „Един пояс, един път“ е най-значимата инвестиционна стратегия на Китай за икономически растеж. Една от преследваните политически цели е да се увеличи влиянието на Китай зад граница, включително в ЕС и върху отделните държави членки. Инициативата „Един пояс, един път“ насърчава геостратегическите амбиции на Китай за експанзия в световен мащаб чрез поддържане на растежа на вътрешния пазар, развитие на регионалната и глобалната свързаност, въвеждане на китайски стандарти в по-слабо развитите държави и по-нататъшно улесняване на търговията между пазарите по инициативата.

04 Инвестиционната стратегия на Китай получи едновременно **похвали и критики** от международната общност. От една страна, икономическите резултати на стратегията могат да имат положително въздействие както за европейските, така и за световните икономики, като например насърчаването на растежа и създаването на работни места. Освен това в резултат на китайските безпрецедентни планове за растеж и успешно изкореняване на бедността над 850 млн. китайци бяха избавени от бедност, като равнището на бедността е намаляло от 88,3 % през 1981 г. до 1,9 % през 2013 г.¹ От друга страна, в ЕС бяха изразени и опасения относно зависимостта от китайските инвестиции

¹ „China systematic country diagnostic, towards a more inclusive and sustainable development“, Група на Световната банка, Доклад № 113092-CN, 2017 г.

в стратегически отрасли, концентрирането им в чувствителни или стратегически важни сектори и липсата на реципрочност на достъпа до единния пазар на ЕС².

05 Като външен одитор на ЕС Европейската сметна палата (ЕСП) има уникална гледна точка по отношение на политиките, инициативите и финансите на ЕС. Сметната палата прецени, че моментът е подходящ, за да разгледа действията на ЕС в отговор на **определената от държавата инвестиционна стратегия на Китай** („инвестиционната стратегия на Китай“), която създава посочените по-горе предизвикателства в контекста на нарастващото икономическо значение на Китай на международната сцена. **Мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай** се състоят от инициативи, ръководени от институциите на ЕС, както и от индивидуални действия на държавите членки спрямо Китай. Като основен принцип ЕС е възприел, че отношенията му с Китай следва да се основават на принципи, да бъдат практични и прагматични, като се зачитат и насърчават интересите и ценностите на Съюза³.

² Hanemann, T. & Huotari, M., „EU-China FDI: Working towards reciprocity in investment relations“, *Rhodium Group* и *Институт за изследване на Китай Mercator*, MERICS, 17 август 2018 г.

³ Европейска комисия, ВП/ЗП, „ЕС—Китай: стратегически перспективи“, Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета, JOIN(2019) 5 final, Страсбург, 12 март 2019 г., стр. 1.

2. Обхват и подход на прегледа

06 Сметната палата разглежда **мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай**. Тя прие, че тези мерки обхващат инициативите, предприети от институциите на ЕС, както и индивидуалните мерки на държавите членки спрямо Китай. В прегледа на Сметната палата е представен общ поглед върху инвестиционната стратегия на Китай и са събрани предизвикателствата (рисковете и възможностите), които тази стратегия създава за институциите на ЕС и държавите членки. Освен това Сметната палата описва как институциите на ЕС:

- са разработили стратегията ЕС—Китай;
- са адаптирали тази стратегия така, че да отговаря на предизвикателствата;
- изпълняват, упражняват мониторинг, отчитат и оценяват стратегията.

Сметната палата описва и отговора на държавите членки на инвестиционната стратегия на Китай. На последно място, Сметната палата представя заключителни бележки, в които посочва ключовите бъдещи предизвикателства пред ЕС.

07 Това, което Сметната палата извърши, не беше одит, а **преглед** на публично достъпна информация от проучвания, статии и академични публикации, събрани конкретно за тази цел до март 2020 г. При настоящия преглед е ползвана информация и от публично достъпни документи на службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), от събеседвания с техни служители и от консултации с **експерти** в областта (вж. [приложение I](#)).

3. Държавна инвестиционна стратегия на Китай

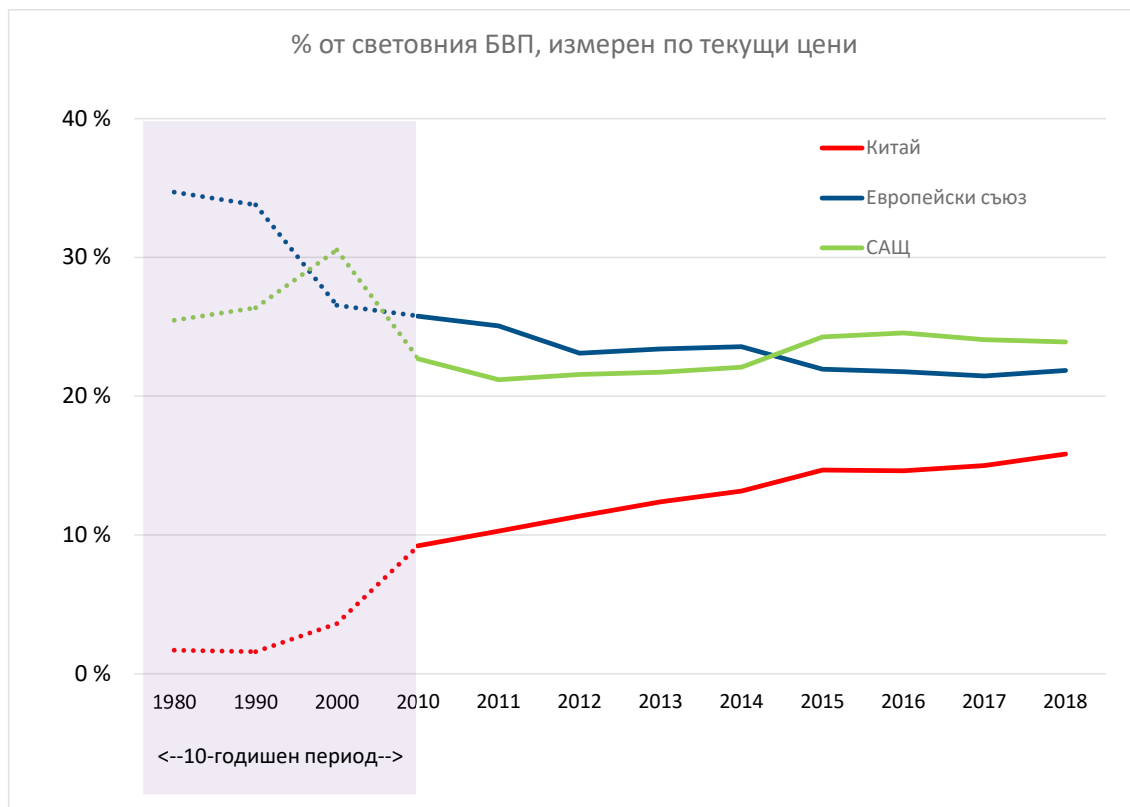
Описание на стратегията на Китай за глобално присъствие

08 От 80-те години на 20-ти век насам Китай се превърна в световна икономика и се стреми да продължи тази тенденция на растеж. Делът на Китай в световния брутен вътрешен продукт (БВП) е нараснал от под 3 % през 1980 г. до 16 % през 2018 г. (вж. [фигура 2](#)). Движещата сила в основата на този растеж е **стратегията за глобално присъствие**, която се появи през 1999 г. — две години преди приемането на Китай в Световната търговска организация (СТО). *Стратегията за глобално присъствие* е съсредоточена предимно върху вноса на нефтени ресурси и други суровини, за да се улесни неговата икономика, основаваща се на интензивно влагане на труд, като същевременно произведените стоки с ниска добавена стойност (тежка промишленост, напр. желязо, стомана и базови машини)⁴ преимуществено са се изнасяли в целия свят. През 2018 г. Международният валутен фонд (МВФ) прогнозира, че до 2030 г. номиналният БВП на Китай може да изпревари този на САЩ като най-голяма икономика в света⁵.

⁴ Организация за икономическо сътрудничество и развитие, „Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape“, *Стопански и финансови перспективи*, ОИСР, 2018 г., OECD Publishing, Париж, 2018 г., стр. 24.

⁵ Международен валутен фонд, „Китайска народна република — Консултация по член IV за 2018 г.“, *Съобщение за медиите; Доклад на екипа на мисията; Изявление на екипа на мисията и изявление на Изпълнителния директор за Китайската народна република*, Доклад за страната № 18/240, МВФ, юли 2018 г., стр. 1.

Фигура 2 — Процентен дял от глобалния БВП (по текущи цени в щ.дол.)

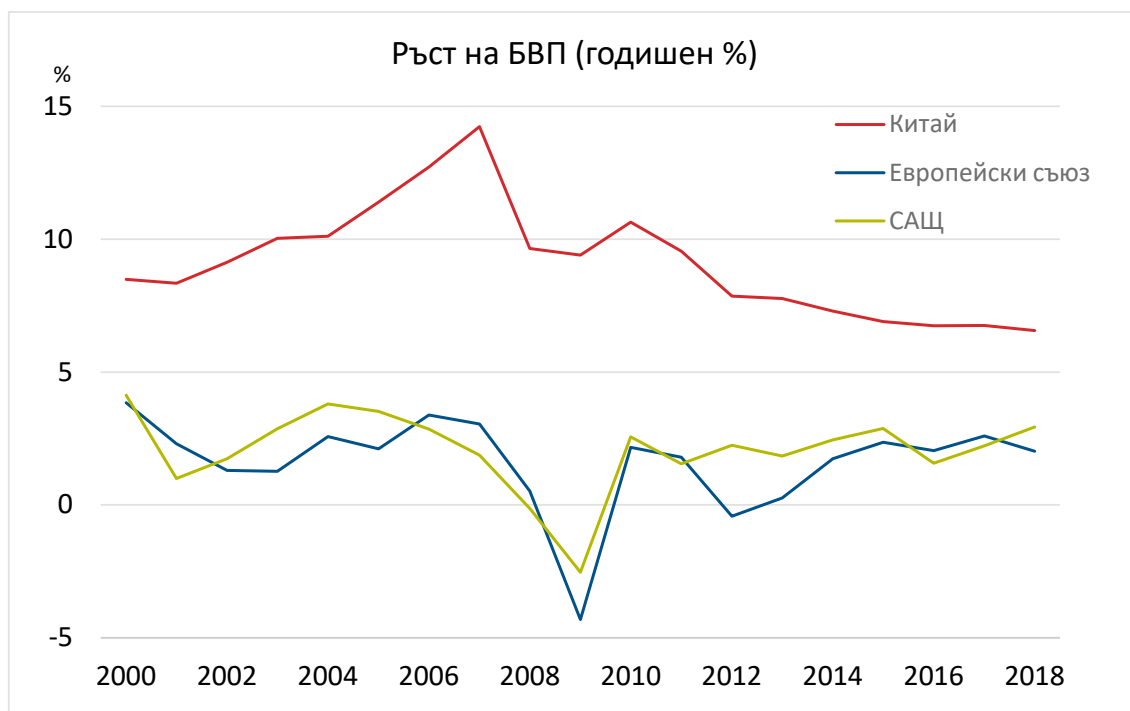

Източник: „БВП (по текущи цени в щ.дол.)“, Банка от данни — Показатели за световно развитие, Група на Световната банка. Последна актуализация на 9.4.2020 г.

09 До 2008 г. Китай има неизменно **високи темпове на годишен ръст на БВП**. Непосредствено след финансовата криза от 2008 г. този темп се забавя (вж. [фигура 3](#)), най-вече поради намаления износ на продукти с ниска добавена стойност. Китай продължава да отбелязва значителен растеж от година на година; през 2018 г. страната е отбелязала ръст на БВП от 6,6 %, за разлика от ЕС, чийто ръст на БВП през същата година е бил 2,0 %⁶. През последното десетилетие *стратегията за глобално присъствие* претърпя промяна в посока към икономика, която акцентира в по-голяма степен върху производството на стоки с висока добавена стойност, включително разширяване на инфраструктурата, засилваща търговията в регионален и международен мащаб.

⁶ Световна банка, "GDP growth (annual %)", Показатели за световно развитие, Група на Световната банка.

Фигура 3 — Ръст на БВП, изразен в годишни процентни промени, от 2001 г. до 2018 г.

Източник: Световна банка, "GDP growth (annual %)", Показатели за световно развитие, Група на Световната банка.

10 Бяха формулирани две основни стратегии за допълнително развитие на конкурентоспособността на Китай в световен мащаб: стратегията за свързаност — **инициативата „Един пояс, един път“**, стартирана през 2013 г., и промишлената стратегия **„Произведено в Китай 2025 г.“**, стартирана през 2015 г. Сметната палата определя тези инициативи като **определена от държавата инвестиционна стратегия на Китай**, която подкрепя и насърчава финансово китайските държавни предприятия и частни дружества да инвестират в стратегически сектори в чужбина.

11 През последното десетилетие Китай участва по-активно в областта на свързаността чрез *инициативата „Един пояс, един път“*, която е **дългосрочна всеобхватна стратегия**, включваща множество инвестиционни проекти, насочени предимно към изграждане на транспортна и енергийна инфраструктура, засилване на търговията и развиване на цифрови мрежи. Приоритетни области за инициативата „Един пояс, един път“ са инвестициите в цифровата икономика и обусловеното от иновациите развитие⁷.

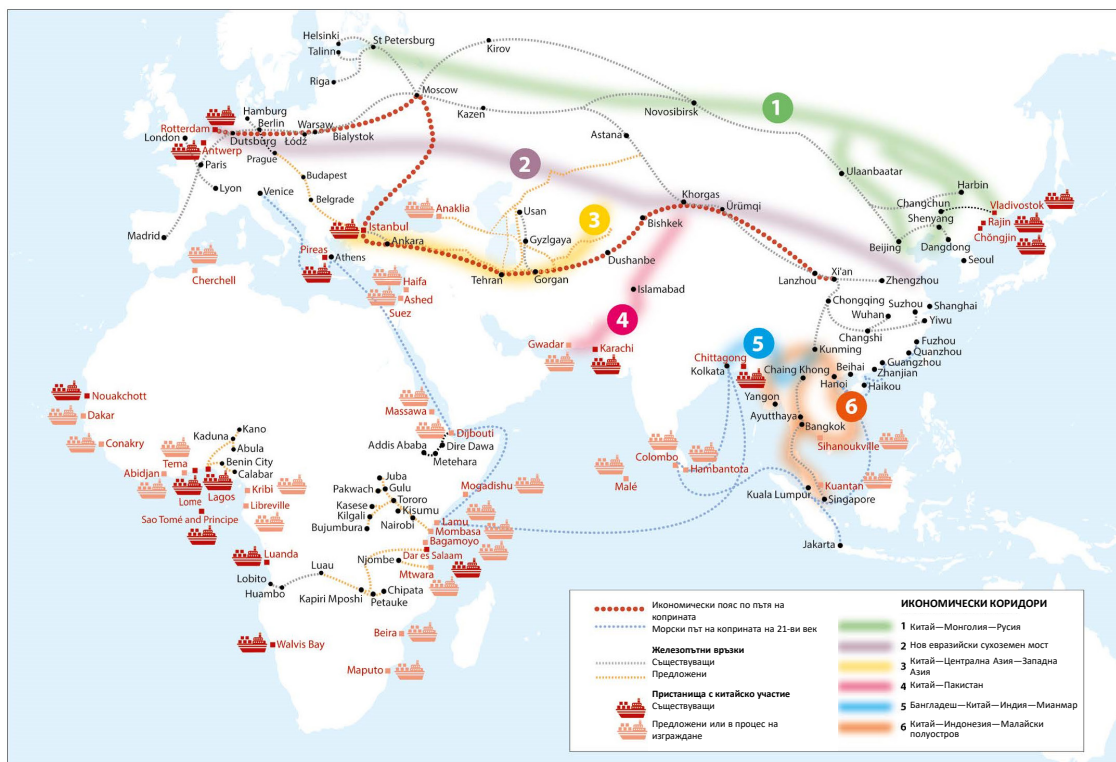
12 През 2013 г. Китай стартира инициативата „Един пояс, един път“, известна днес като **„Икономически пояс по пътя на коприната“** и **„Морски път на коприната“**, за да стимулира регионалния икономически растеж. На **фигура 4** е показано географското разширяване на инициативата „Един пояс, един път“ посредством „икономически коридори“, които представляват конкретни географски области в държавите, през които минава тази инициатива; тя обхваща 64 икономики и заема повече от една трета от световния БВП и повече от половината от населението на света⁸. През последните години значението на инициативата „Един пояс, един път“ нарасна, което доведе до включването ѝ в устава на Китайската комунистическа партия през 2017 г. и гарантира постоянен финансов поток за проектите на инициативата⁹.

⁷ „Си Дзинпин председателства и изнася реч на кръглата маса на лидерите на второто издание на Форума за международно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“, *Второ издание на Форума за международно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“*, 28 април 2019 г.; Eder, Arcesati, Mardell, „Networking the Belt and Road – The future is digital“, *Институт за изследване на Китай Mercator, MERICS*, 28 август 2019 г.

⁸ Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), „Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape“, *Стопански и финансови перспективи, ОИСР, 2018 г.*, OECD Publishing, Париж, 2018 г., стр. 9.

⁹ Eder, T., „Mapping the Belt and Road Initiative – This is where we stand“, *Институт за изследване на Китай Mercator, MERICS*, 7 юни 2018 г.

Фигура 4 — Инициативата „Един пояс, един път“: шестте икономически коридора

Забележка: В инициативата „Един пояс, един път“ е включена и Латинска Америка¹⁰.

Източник: Организация за икономическо сътрудничество и развитие, „Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape“, Стопански и финансови перспективи, ОИСР, 2018 г., OECD Publishing, Париж, 2018 г., стр. 11.

13 В *каре 1* е даден пример за китайските инвестиции в инфраструктура за един от шестте икономически коридора.

¹⁰ Teufel Dreyer, J., „The Belt, the Road, and Latin America“, Институт за външнополитически изследвания, юни 2019 г.

Каре 1

Пример за китайски инвестиции в инфраструктура по протежение на коридора „Нов евразийски сухоземен мост“

През 2018 г. 305-километровият **път Хоргос—Алмати** по коридора „Нов евразийски сухоземен мост“ е модернизиран от двулентова на четирилентова магистрала. Пътят свързва граничния град Хоргос в Китай с Алмати в Казахстан — един от главните икономически центрове на Централна Азия. Пътят е намалил времето за пътуване между двата града с 40 %, а транспортните разходи са паднали от 0,26 щ.дол. на 0,24 щ.дол. за километър пробег¹¹.

14 Прогнозните стойности за китайските инвестиции по линия на **инициативата „Един пояс, един път“** от стартирането ѝ през 2013 г. до планираното ѝ приключване през 2049 г. **варира от 1 трилион щ.дол. до 8 трилиона щ.дол.**¹² **Този широк диапазон отразява ограничените налични данни относно размера и обхвата на инициативата.** В **приложение II** е даден общ преглед на определението, целите, инвестициите и финансирането на инициативата „Един пояс, един път“.

15 Що се отнася до китайските инвестиции в ЕС, невинаги е възможно тези проекти да бъдат категоризирани като свързани с инициативата „Един пояс, един път“. **Не съществува публично достъпен списък на официалните проекти по линия на инициативата „Един пояс, един път“**, нито по отношение на вноските на държавите членки за участващите в нея финансови институции, като например Азиатската банка за развитие (АБР) и Азиатската банка за инфраструктурни инвестиции (АБИИ). Проектите по инициативата „Един пояс, един път“ се финансират основно от китайски държавни предприятия, включително държавни банки със стратегическа мисия и търговски банки (вж. **фигура 12** в **приложение II**), които се ползват от публично финансиране от Китай. Съгласно правилата на ЕС, ако държавите членки предоставяха такива субсидии, те щяха да бъдат считани за държавна помощ. Това различие в третирането може да доведе

¹¹ „Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors“, стр. 50—51, *Групата на Световната банка*, юни 2019 г.

¹² Hillman, J., „How Big is China’s Belt and Road?“, *Център за стратегически и международни изследвания*, април 2018 г.

до нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар на ЕС и да затрудни постигането на **равни условия на конкуренция между Китай и ЕС**¹³. Службите на Комисията и ЕСВД подчертаха, че през юни 2020 г. е публикувана Бялата книга относно чуждестранните субсидии в рамките на единния пазар, за да се намери частично решение на този проблем¹⁴, т.е. след периода на работата по прегледа на Сметната палата. Освен това съществува риск екологичните, социалните и управленските стандарти да не се спазват в достатъчна степен¹⁵ при изпълнението на тези проекти. **„Един пояс, един път“ е комплексна инициатива, която постоянно се развива и това я превръща в „подвижна цел“ за определящите политиката в ЕС.**

16 През 2015 г. промишлената стратегия *„Произведено в Китай 2025 г.“* (MICS 2025) е въведена като десетгодишна политика; тя представлява преход към икономика, насочена в по-голяма степен към секторите с висока добавена стойност, вътрешното потребление и износа. Тя показва амбицията на Китай да се превърне в световна сила в областта на технологиите. Въпреки че е трудно тази стратегия да бъде остойностена поради използването на различни финансови инструменти, Институтът за проучвания в Китай „Mercator“ (MERICS) докладва, че над 1 800 държавни промишлени инвестиционни фонда, свързани с нея, имат общ размер от около три трилиона CNY¹⁶ (390 млрд. евро).

¹³ Търговска камара на Европейския съюз в Китай, *The Road Less Travelled: European Involvement in China's Belt and Road Initiative*, 2020 г., стр. 2.

¹⁴ Европейска комисия, (2020) *Бяла книга относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция по отношение на чуждестранните субсидии*, Брюксел, 17.6.2020 COM(2020) 253 final.

¹⁵ „Belt and Road Economics — Opportunities and Risks of Transport Corridors“, стр. 111—112, *Група на Световната банка*.

¹⁶ Zenglein, M. J. & Holzmann, A., „Evolving Made In China 2025: China's industrial policy in the quest for global tech leadership“, *Институт за изследване на Китай Mercator, MERICS*, 4 юли 2019 г., стр. 12.

Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС

17 Невъзможно е да се даде точна обща картина на китайските инвестиции в ЕС, свързани с инвестиционната стратегия на Китай (т.е. „Един пояс, един път“ и „Произведено в Китай 2025 г.“) поради ограничената наличност на публична информация (вж. точки **15** и **16**). Поради това Сметната палата използва данни за общия размер на китайските чуждестранни инвестиции в ЕС, за да представи анализ на високо ниво. Сметната палата направи преглед на общите **преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ)** (вж. **каре 2**) от Китай (включително Хонконг) в ЕС през последните години.

Каре 2

Преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ)

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя ПЧИ като категория инвестиции, отразяваща целта на едно предприятие, установено в дадена икономика, да се сдобие с трайно участие в предприятие, установено в икономика, различна от тази на прекия инвеститор.

Прякото или непрякото притежаване на 10 % или повече от правата на глас в предприятие, установено в дадена икономика, от инвеститор, установен в друга икономика, представлява доказателство за такава връзка.

Позициите на ПЧИ (наличности) са стойността на инвестициите, държани към края на годината, като те представляват натрупване на нетни ПЧИ, придобити в предходни години, докато сделките с ПЧИ (потоците) измерват стойността на инвестиционните сделки през съответната година.

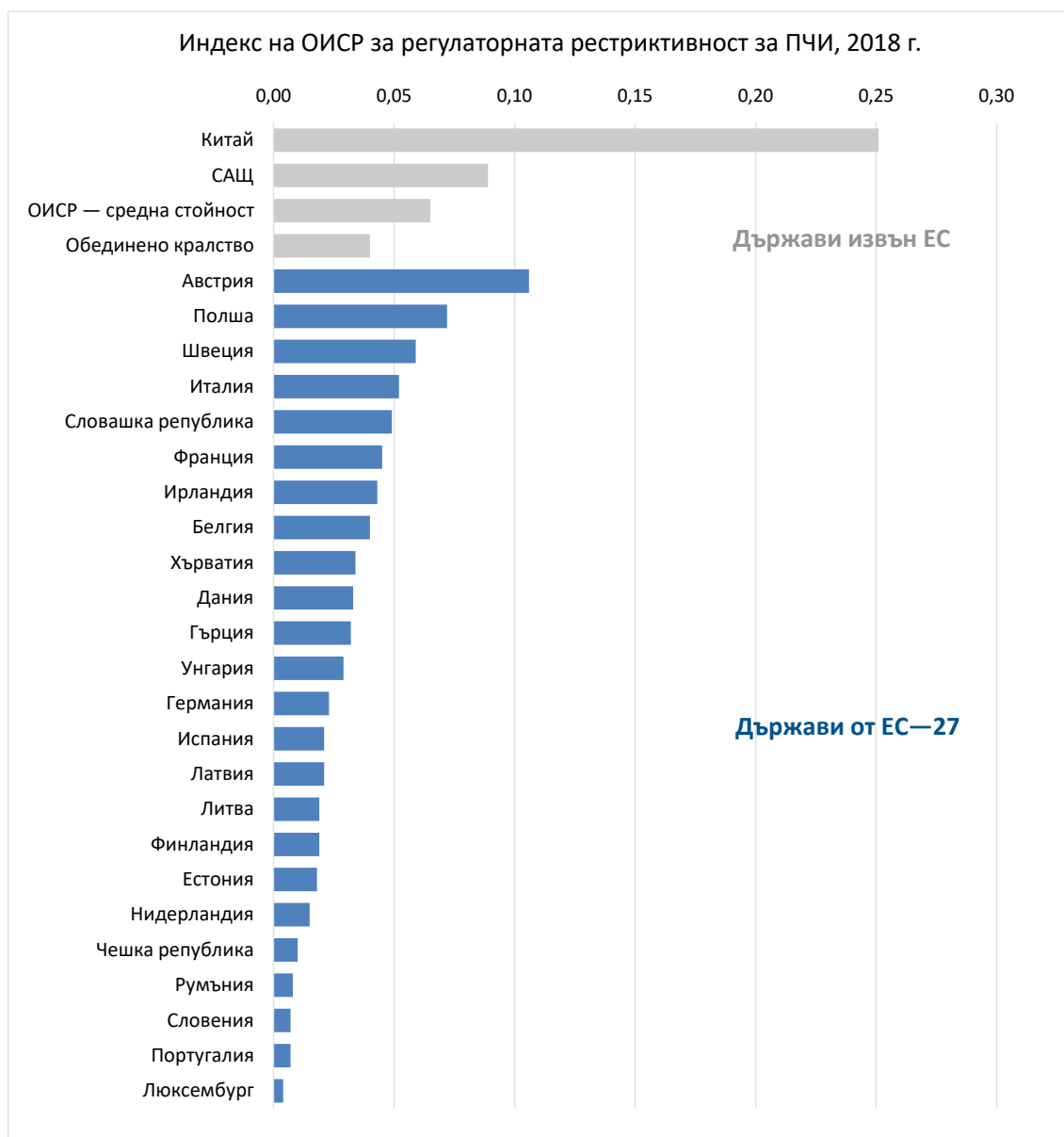
Ограничения за чуждестранните инвестиции в ЕС

18 Индексът на ОИСР за регулаторната рестриктивност за ПЧИ измерва законовите ограничения за преките чуждестранни инвестиции в много държави, включително във всички държави от ОИСР и Г-20. Той обхваща четири основни вида ограничения относно ПЧИ: ограничения за чуждестранно участие в капитала, механизми за скрининг и одобрение, ограничения относно наемането на чужденци като ключов персонал и оперативни ограничения (т.е. ограничения за създаването на клонове и за репатрирането на капитал или за собствеността на земя).

19 На *фигура 5* е показано доколко са рестриктивни държавите — членки на ЕС, и други избрани държави (включително Китай) по отношение на чуждестранните инвестиции. Въпреки че в рамките на ЕС съществуват различни равнища на рестриктивност, като цяло ЕС има много отворен инвестиционен режим и ограниченията са много малко в сравнение с останалата част на света. ЕС действително приветства чуждестранните инвестиции като източник на растеж и работни места, който свързва предприятията в ЕС със световните вериги за създаване на стойност. ЕС е водещата световна дестинация за ПЧИ. През 2017 г. на ЕС се падат повече от една трета (35 %) от преките чуждестранни инвестиции в страната в световен мащаб¹⁷.

¹⁷ Евростат, World direct investment patterns, юли 2018 г.

Фигура 5 – Индекс на ОИСР за регулаторната рестриктивност, 2018 г.

Забележка: Когато стойността на индекса е 0, това означава, че държавата е отворена. Стойност 1 означава, че държавата е затворена. Колкото по-висока е стойността между 0 и 1, за толкова по-затворена се счита съответната държава.

Източник: Диаграма на индекса на ОИСР за регулаторната рестриктивност за ПЧИ за последната година, ОИСР. Статистически данни.

20 В сравнение с ЕС Китай е по-малко отворен за инвестиции. Режимът на чуждестранните инвестиции на Китай, включително неговите „отрицателни списъци“, ограничава достъпа на чуждестранни инвеститори до китайския пазар в няколко сектора, включително няколко от тези, определени като ключови технологични сектори в *стратегията MIC 2025*¹⁸. Съвместният изследователски център (JRC) на Комисията докладва, че в някои сектори европейските предприятия са принудени да участват в съвместни предприятия с китайски дружества и да трансферират технологии. Що се отнася до условията след навлизане на пазара, китайската правна рамка и неравностойният достъп до китайския пазар, както и финансирането от страна на държавата, поставят европейските предприятия в по-неблагоприятно положение в сравнение със съответните китайски предприятия¹⁹. В *таблица 1* е даден общ преглед на секторните ограничения за чуждестранните инвестиции в Китай в сравнение с ЕС.

Таблица 1 — Секторни ограничения за чуждестранните инвестиции в Китай в сравнение с ЕС

Сектори	Режим на Китай за инвестициите, приложим за инвеститорите от ЕС	Режим на ЕС за инвестициите, приложим за инвеститорите от Китай
Проучване и добив на нефт и природен газ	Само съвместно предприятие	Без ограничения
Отпечатване на публикации	Само миноритарно участие	Без ограничения
Автомобилостроене	Максимум 50 %	Без ограничения
Ремонт, проектиране и производство на плавателни съдове	Само миноритарно участие	Без ограничения
Проектиране и производство на въздухоплавателни средства	Само миноритарно участие	Без ограничения

¹⁸ „European Business in China Position Paper 2019/2020“, Документ за изразяване на позицията на работната група по инвестициите, Европейска търговска камара на Китай, 29 септември 2019 г., стр. 99.

¹⁹ Preziosi, N., et al. (редактори) Dias и др., „China – Challenges and Prospects from an Industrial and Innovation Powerhouse“, Съвместен изследователски център, Служба за публикации, Люксембург, 2020 г.

Сектори	Режим на Китай за инвестициите, приложим за инвеститорите от ЕС	Режим на ЕС за инвестициите, приложим за инвеститорите от Китай
Продуциране на сателитни телевизионни предавания	Само миноритарно участие	Без ограничения
Атомни централи	Само миноритарно участие	Без ограничения
Изграждане и експлоатация на енергийни мрежи	Само миноритарно участие	Без ограничения
Изграждане и експлоатация на мрежа от железопътни линии	Само миноритарно участие	Без ограничения
Изграждане и експлоатация на граждански летища	Само миноритарно участие	Без ограничения
Телекомуникационни дружества	Само миноритарно участие	Без ограничения
Банки	Максимум 20 %	Без ограничения
Застрахователни дружества	Максимум 50 %	Без ограничения

Източник: Въз основа на Holslag, J., „The Silk Road Trap, Medford“, Polity Press, 2019 г. Тъй като китайските ограничения за чуждестранните инвестиции се актуализират редовно, информацията, предоставена в тази таблица, подлежи на промяна в съответствие с тези актуализации.

Размер на инвестициите от страна на Китай в ЕС

21 ЕС упражнява мониторинг на инвестициите от държави извън ЕС (включително Китай) с помощта на различни източници. Основните източници са **официалните статистически данни**, изготвени от статистическата служба на Комисията (Евростат), и данните от частни източници относно инвестициите, които се изготвят от Генерална дирекция (ГД) „Търговия“ на Комисията и Съвместния изследователски център (напр. **База данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие**). ГД „Търговия“ използва и данни от инструмента за мониторинг на инвестициите между ЕС и Китай на Rhodium Group.

22 Евростат публикува данни относно наличностите и потоците на ПЧИ към и от държавите — членки на ЕС. Данните се основават на декларации от тези държави членки и от статистическите служби на държави извън ЕС²⁰. Тези статистически данни за ПЧИ **не са своевременни**, тъй като се публикуват между 12 и 24 месеца след съответната година. Освен това те са **разпокъсани и непълни** и по тази причина е трудно да се получи обща представа. Например те показват само **произхода** (местопребиваването) **на непосредствения инвеститор** и не обхващат по-дългите инвестиционни вериги, като например инвестициите, насочени през дружество със специална цел в друга държава (напр. по причини, свързани с данъчното облагане). В **приложение III** е даден общ преглед на ограниченията относно обхвата на статистическите данни за ПЧИ. Освен това има проблеми, свързани с **методологията, използвана от Министерството на търговията на Китай (MOFCOM)**, за съставяне на публикуваните статистически данни за инвестициите²¹.

23 Извършеният от Сметната палата преглед на статистическите данни на Евростат показва, че инвестициите на Китай в ЕС са се увеличили, но продължават да бъдат относително ниски. През 1995 г. само 0,3 % от ПЧИ в ЕС са били на китайски инвеститори. На **фигура 6** е показано как се е увеличил дялът на Китай от общия размер на ПЧИ в ЕС през 1995 г., 2005 г. и 2015 г. **В края на 2018 г. този дял се е увеличил до 3 %²², т.е. китайските ПЧИ (наличности) в ЕС са възлизали на 202 млрд. евро.** Финансовите центрове с благоприятна данъчна среда могат да привлекат високи равнища на ПЧИ²³, като Люксембург е **най-големият получател на инвестиции от Китай в ЕС** в размер на 82,5 млрд. евро, следван от Нидерландия. В **приложение IV** е даден общ преглед на китайските ПЧИ в ЕС.

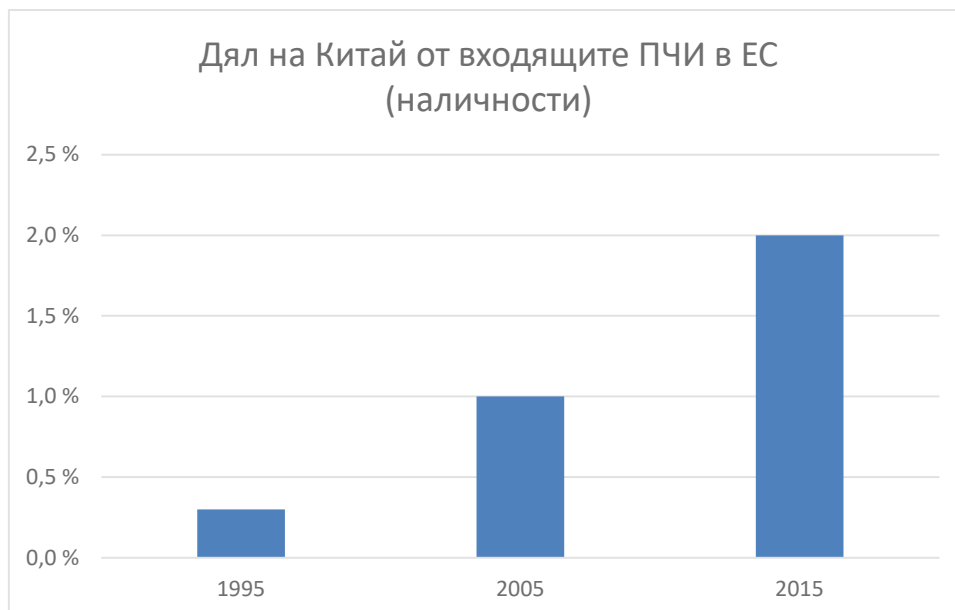
²⁰ Евростат, база данни, Европейска комисия, 2020 г.

²¹ Freeman, D., „China’s Outward Direct Investment in the EU: Challenges of Rapid Change“, EU—China Observer, 2015 г.

²² Eurostat, Foreign Direct Investment stocks at the end of 2018, март 2020 г.

²³ The Rise of Phantom Investments, МВФ, септември 2019 г.

Фигура 6 — Увеличение на общия дял на китайските ПЧИ (наличности) в ЕС през 1995 г., 2005 г. и 2015 г.

Източник: Европейска комисия, Работен документ на службите на Комисията, придружаващ предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Европейския съюз, SWD(2017)/0297 final— 2017/0224 (COD), Брюксел, 13 септември 2017 г.

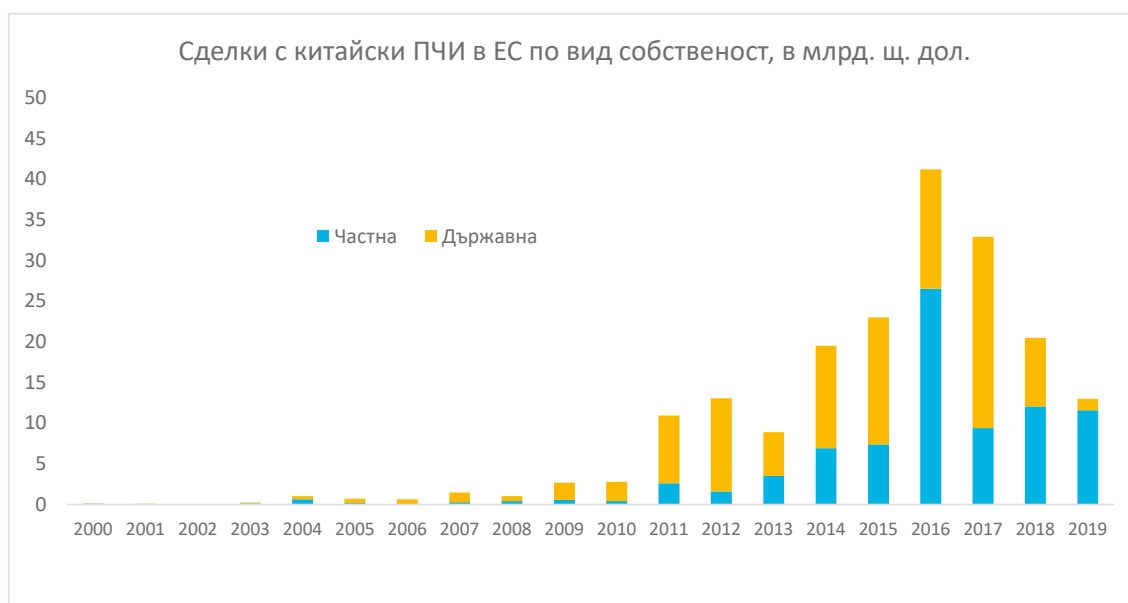
24 В отговор на ограниченията на официалната статистика за ПЧИ, Комисията (ГД „Търговия“) създаде нова, непублична база данни — „База данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие“, която използва данни на равнище предприятие (например счетоводните баланси на отделни дружества) въз основа на източници като базите данни Orbis и Zhyphr²⁴. Базата данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие обхваща чуждестранната собственост на над 50 % от капитала на дружествата, чиито ценни книжа не се търгуват на регулиран пазар, и собствеността на най-големите акционери за публично търгуваните дружества. Тя може да се използва за установяване на крайния собственик на инвестицията и предоставя по-еднородна класификация на секторите от статистическите данни за ПЧИ. Подобно на проблемите с пълнотата на статистическите данни за ПЧИ, тази база данни не включва малките дружества, които са освободени от задължението да публикуват счетоводните си баланси, а финансовият лизинг не е обхванат по принцип.

²⁴ Работен документ на службите на Комисията, SWD (2019) 108 final.

25 Въз основа на **Базата данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие** общата сума на активите, включително ПЧИ, контролирани от китайски инвеститори към края на 2017 г. е била 2 114 млрд. евро. Това са 0,89 % от всички дружества в ЕС като стойност и 0,18 % от общия брой на дружествата в ЕС. Според Базата данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие Обединеното кралство е била основната държава получател на китайски инвестиции, с обща сума на активите 1 772 млрд. евро. В **приложение V** е даден общ преглед на чуждестранното участие в дружества в ЕС, контролирани от китайски инвеститори.

26 На **фигура 7** е показано развитието във времето на сделките с китайски ПЧИ (потоци) и по-специално **значимостта на инвестициите, направени от държавни предприятия**, в сравнение с тези от частни дружества. Големият държавен сектор е отличителен белег на китайската икономика.

Фигура 7 — Китайски ПЧИ в ЕС през периода 2000—2019 г.

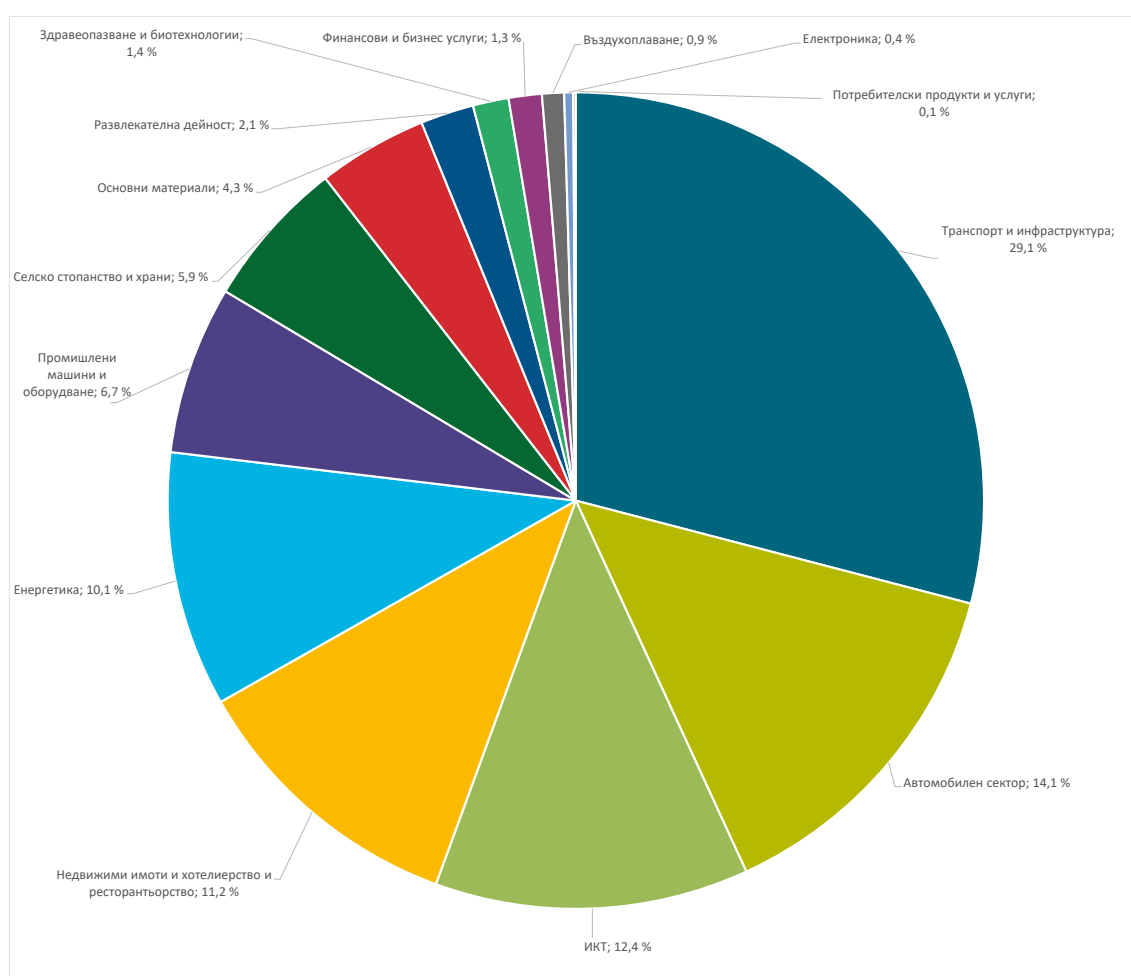

Източник: Rhodium Group, 2020 г.

Сектори, към които са насочени инвестициите

27 Секторите на китайските ПЧИ от 2000 г. до 2019 г. включват **стратегически важни области**²⁵ като **транспорт и инфраструктура (29,1 %)**, **информационни и комуникационни технологии (ИКТ) (12,4 %)** и **енергетика (10,1 %)**, както и **автомобилна индустрия (14,1 %)**, **недвижими имоти и хотелиерство и ресторантьорство (11,2 %)**. На **фигура 8** е показана дестинацията по сектори на китайските ПЧИ от 2000 г. насам.

Фигура 8 — Сделки с китайски ПЧИ в ЕС по китайски държавни инвеститори, 2000—2019 г., по сектори

Източник: Rhodium Group, 2020 г.

²⁵ Стратегически сектори и активи, представени в документ на Европейската комисия, озаглавен „*Welcoming Foreign Direct Investment while Protecting Essential Interest*“, Брюксел, 13.9.2017 г. COM(2017) 494 final.

28 Някои примери за значими придобивания от страна на китайски инвеститори в ЕС са:

- 2012 г.: Energias de Portugal за 3,5 млрд. щ.дол. Енергийно дружество, Португалия.
- 2014 г.: CDP Reti за 2,8 млрд. щ.дол. Холдингова компания за комунални услуги, Италия.
- 2015 г.: Pirelli за 7,7 млрд. щ.дол. Автомобилно оборудване и авточасти, Италия.
- 2017 г.: Logicor за 14 млрд. щ.дол. Транспортни услуги и логистика, Обединено кралство²⁶.

²⁶ Rhodium Group Cross Border Monitor (CBM): „People’s Republic of China < > European Union Direct Investment“, Актуална информация за 1-вото тримесечие на 2019 г.: Публична версия, Ню Йорк, 2019 г.

4. Изготвена от ЕСП информация за рисковете и възможностите за ЕС

29 При разработването, определянето и изпълнението на политически документи във връзка с отношенията между ЕС и Китай, и по-специално с предизвикателствата, свързани с китайската инвестиционна стратегия, службите на Комисията и ЕСВД установяват и оценяват съответните рискове и възможности. Според тези служби текущата оценка се основава на информация от различни източници, включително други служби на ЕС, държави членки, трети държави и експерти, които работят в различни области на политиката. Сметната палата обаче не откри **стандартизиран всеобхватен анализ на рисковете и възможностите за ЕС** на инвестиционната стратегия на Китай.

30 Поради това като част от своя преглед одиторите изготвиха собствен списък на рисковете и възможностите, свързани с инвестиционната стратегия на Китай, въз основа на обществено достъпна информация и консултации с експерти. Като използва международна рамка за управление на рисковете²⁷, Сметната палата се фокусира върху **рисковете и възможностите и ги класифицира по категории** по описания по-долу начин. Вж. **приложение VI** за по-подробно описание на тези рискове/възможности и техните източници. Въпреки че всички тези рискове и възможности се отнасят за Китай, те могат да бъдат приложими и за отношенията на ЕС с други държави. Някои рискове и възможности могат да засегнат пряко ЕС, докато други могат да окажат въздействие върху политиките на ЕС в трети държави.

31 В **таблица 2** се съдържа преглед на ЕСП на рисковете. Повече от половината от **рисковете** са политически или икономически по своя характер. Освен това има и други рискове от социален, технологичен, правен и екологичен характер. 18-те риска, изброени в настоящия преглед, не са изчерпателни, имат различна тежест и някои от тях създават по-съществени заплахи за ЕС от други. В **каре 3** Сметната палата дава примери за рисковете.

²⁷ „Integrating with Strategy and Performance“, *Управление на риска в предприятието*, Комитет на спонсориращите организации на комисията Treadway (COSO), юни 2017.

Таблица 2 — Рискове за ЕС от инвестиционната стратегия на Китай

Вид	№ по ред	Преглед на риска
Политически	R.1	Китайските инвестиции в чувствителни/стратегически активи в Европа може да засегнат сигурността/обществения ред
	R.2	Сключването от отделни държави членки на Меморандуми за разбирателство (МзР) относно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“ може да подкопае единството на ЕС
	R.3	Проектите по инициативата „Един пояс, един път“ може да отслабят собствеността на държавите членки върху стратегическа национална инфраструктура, което да доведе до геополитически последици
	R.4	Китайските инвестиции водят до разширяване на инфраструктурата за трансгранична свързаност, която се използва от транснационалната организирана престъпност/трафика на хора
Икономически	R.5	Липса на реципрочност в отношенията между ЕС и Китай и неправомерно икономическо предимство на китайските дружества
	R.6	Липса на координация между инфраструктурните програми на ЕС и Китай, което може да доведе до пропуски в инфраструктурата за свързаност или до инвестиционни проекти, които се конкурират или дублират (*)
	R.7	Китайските държавни предприятия финансират неуправляеми дългове в ЕС и в трети държави, което може да доведе до фалит и загуба на стратегическо обезпечение
	R.8	Накърняване на дългосрочната конкурентоспособност на ЕС в резултат на принудителния трансфер на технологии към Китай
	R.9	Внос на стоки от Китай в ЕС на цени под производствените разходи
	R.10	Засягане на икономиката на ЕС от отрицателни сътресения във веригите му на доставки с основни китайски доставчици

Вид	№ по ред	Преглед на риска
Социален	R.11	Неспазване на трудови/социални права на работниците от страна на китайските дружества, участващи в чуждестранни инвестиции
Технологичен	R.12	Недостатъчно спазване от инициативата „Един пояс, един път“ на правилата на ЕС за сигурността на данните, което прави ЕС уязвим за кибератаки
	R.13	Несъответствие на транспортната инфраструктура на Китай със стандартите на ЕС/международните стандарти, загуба на положителни ефекти
Правен	R.14	Неспазване на финансовите регламенти на ЕС при китайските инвестиции, например в областта на изпирането на пари
	R.15	Неправомерно възлагане на инфраструктурни проекти в ЕС на китайски оферти, които са изкуствено занижени
	R.16	Засягане на изчисляването на собствените ресурси на ЕС в резултат от измами с митата и ДДС при внос от Китай
Екологичен	R.17	Неспазване от страна на китайските дружества на европейските/международните екологични или управленски стандарти, които насърчават устойчивостта
	R.18	Засягане на общественото здраве от засилената взаимосвързаност в глобализирания свят (включително китайските транспортни маршрути по инициативата „Един пояс, един път“), ускоряващи разпространението на заболявания

Бележка()*: Службите на Комисията и ЕСВД не считат, че този риск е от значение поради политическата реалност и считат, че координацията в областта на инфраструктурата е в противовес на настоящата политика на ЕС.

Източник: Европейска сметна палата (ЕСП).

Каре 3

Примери за рисковете за ЕС вследствие на китайската инвестиционна стратегия

Прекомерна задлъжнялост в трети държави и загуба на стратегически обезпечения

За да се реализира инициативата „Един пояс, един път“, Китай е предоставил кредити, без да отчита в достатъчна степен дългосрочната устойчивост на проектите и без да обръща особено внимание на фискалната позиция на заемополучателите. Това е довело до **прекомерна задлъжнялост** в трети държави като Пакистан, Таджикистан, Киргизстан, Шри Ланка, Малдивите и страната кандидатка за членство в ЕС Черна гора²⁸. Този риск би могъл да се реализира в ЕС, ако в държавите членки има такова финансиране на проекти по инициативата „Един пояс, един път“.

Що се отнася до риск **R.7**, има примери за използване на инфраструктура от стратегическо национално значение като обезпечение. Международното пристанище Хамбантота в Шри Ланка е от национално и стратегическо значение. През 2017 г. правителството на Шри Ланка не е било в състояние да погаси плащания по китайския заем и пристанището е било прехвърлено на China Merchants Port Holdings на лизинг за 99-годишен период с плащане в размер на 1,12 млрд. щатски долара²⁹.

Трансфери на интелектуална собственост и технологии

Много от рисковете, посочени в [таблица 2](#) по-горе, биха оказали отрицателно въздействие върху целта за гарантиране на реципрочност и равни условия на конкуренция в отношенията между ЕС и Китай, ако се реализират. В риск **R.8** се споменава трансфер на технологии от европейски предприятия към китайски субекти. В проучването на доверието сред бизнеса от 2019 г., публикувано от Европейската търговска камара в Китай, се съобщава, че 20 % от респондентите са били принудени да прехвърлят

²⁸ Hurley, J., Morris, S. & Portelance, G., „Examining the Debt Implications of the Belt and Road Initiative from a Policy Perspective“, *Center for Global Development*, CGD Policy Paper 121, март 2018 г.

²⁹ Ferchen, M. & Perera, A., „Why Unsustainable Chinese Infrastructure Deals Are a Two-Way Street“, *Carnegie-Tsinghua Center for Global Policy*, юли 2019 г.; Panda, A. „Sri Lanka Formally Hands Over Hambantota Port to Chinese Firms on 99-Year Lease“, *The Diplomat*, декември 2017 г.

технологии, за да запазят достъпа си до пазара в Китай, което подчертава липсата на реципрочност в отношенията между ЕС и Китай³⁰.

Екологични стандарти и изменение на климата

R.17 акцентира върху риска китайските дружества да не спазват екологичните стандарти на ЕС. „Европейският зелен пакт“³¹ е основен приоритет за Европейската комисия. Една от неговите цели е да се постигнат нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г. Въпреки че на второто издание на Форума за международно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“ през 2019 г. е деклариран стремеж към „отворено, екологосъобразно и чисто сътрудничество“³², по инициативата продължават да се осъществяват проекти, свързани с изгаряне на въглища. Пример за такъв проект, финансиран от китайски кредити, е планиран в Босна и Херцеговина³³, която е потенциална страна кандидатка за членство в ЕС.

Обществено здраве

Скорошната пандемия от COVID-19 показва риска за общественото здраве в резултат на взаимосвързаността в глобализирания свят. Този риск оказва въздействие върху много държави в целия свят. Проучванията показват, че понастоящем патогените могат да се предават на по-голямо разстояние, по-бързо и в по-големи количества, отколкото преди³⁴. Тъй като Китай в момента е водещ доставчик на транспортна инфраструктура в целия свят, рискът **R.18** подчертава как новите транспортни маршрути по инициативата „Един пояс, един път“ биха могли да породят риск за общественото здраве в ЕС и съседните му държави, освен ако не се въведат подходящи проверки и предпазни мерки за хигиенизиране.

³⁰ Проучване на доверието сред бизнеса, 2019 г., Европейска търговска камара.

³¹ Европейски зелен пакт, COM/2019/640 final.

³² Основно изказване на н.пр. Си Дзинпин, президент на Китайската народна република, на церемонията по откриването на второто издание на Форума за международно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“, Министерство на външните работи на Китайската народна република, Пекин, 26 април 2019 г.

³³ Mardell, J., „China’s Belt and Road Partners Aren’t Fools“, *Foreign Policy*, май 2019 г.

³⁴ Tatem, A.J., Rogers, D.J., Hay, S.I., „Global Transport Networks and Infectious Disease Spread“, *Advances in Parasitology, Elsevier Public Health Emergency Collection*, том. 62, 2006 г.

32 В *таблица 3* се съдържа преглед на ЕСП на възможностите. Всички изброени **възможности** са от политическо и икономическо естество. Сметната палата дава примери в *каре 4*.

Таблица 3 — Възможности за ЕС от инвестиционната стратегия на Китай

Вид	№ по ред	Преглед на възможностите
Политическа	О.1	Китайските инвестиции в ЕС могат да насърчат общите интереси чрез по-силни двустранни отношения
	О.2	Китайските инвестиции допринасят за мира и сигурността в съседните на ЕС държави/развиващите се държави
Икономическа	О.3	Ангажираността между ЕС и Китай увеличава международния капацитет за кредитиране, като подпомага икономическия растеж
	О.4	Китайските инвестиции в съседните на ЕС държави/развиващите се държави засилват постигането на целите на ЕС, като подобряват икономическия растеж
	О.5	Еврото поскъпва, тъй като резервите в чуждестранна валута на Китай се конвертират за придобиване на активи, деноминирани в евро.
	О.6	Инициативата „Един пояс, един път“ разширява търговията чрез подобряване на свързаността и намаляване на търговските разходи в ЕС и други държави
	О.7	Инициативата „Един пояс, един път“ осигурява допълнително развитие на (търговския) железопътен транспорт като алтернатива както на морския, така и на въздушния транспорт в ЕС
	О.8	Чрез инициативата „Един пояс, един път“ се намира нов баланс между товарните потоци в посока към/от ЕС
	О.9	Инициативата „Един пояс, един път“ дава стимул за рационализиране на митническите договорености с оглед подобряване на свързаността
	О.10	Предприятия от ЕС да изграждат транспортна инфраструктура в Централна Азия с евентуално споделяне на умения между ЕС и Китай
	О.11	Сблъскването на ЕС с най-новите технологии дава шанс за насърчаване на стандартите и капацитета на ЕС по отношение на цифровизацията
	О.12	ЕС диверсифицира рисковете, свързани със собствеността върху чуждестранни инвестиции, като намалява потенциалната зависимост от отделни държави
	О.13	От сътрудничеството и обмена с Китай се възползват такива сектори на ЕС като висшето образование, научните изследвания, творчеството/културата

Източник: ЕСП.

Каре 4

Примери за възможностите за ЕС вследствие на китайската инвестиционна стратегия

Подобрена свързаност и товарни потоци

COSCO Shipping Corporation Ltd (COSCO) — държавно китайско предприятие, има дялове в терминали в европейски пристанища, като например Валенсия, Ротердам, Антверпен и Пирея.

Например, в случая на **пристанището в Пирея**:

- От август 2016 г. насам COSCO Shipping Group е мажоритарен собственик на дружеството Piraeus Port Authority (Управителния орган на пристанището Пирея), което експлоатира Терминал I,
- COSCO Pacific осъществява дейността на терминал II по силата на 35-годишна концесия, подписана през 2008 г.

Споразумението между Piraeus Port Authority и COSCO е подобрило свързаността (**О.6**) и товарните потоци (**О.8**). То е дало възможност за инвестиции в нови кейове и железопътна връзка между пристанищните терминали и националната железопътна система. Според докладите на Световната банка годишната производителност на контейнерите в Пирея се е увеличила със 168 % между 2007 г. и 2016 г.³⁵ Гръцкото пристанище продължава да се изкачва нагоре в класациите и през 2019 г. се нарежда сред четирите най-важни пристанища в Европа по трафик на контейнери след Ротердам, Антверпен и Хамбург.

Сътрудничество в академичната и научноизследователската сфера

От сътрудничеството в академичната и научноизследователската сфера могат да се извлекат определени ползи, както е посочено във възможност **О.13**. Такива сектори на ЕС като висшето образование, научните изследвания, творчеството/културата могат да се възползват от академичен обмен с Китай чрез дейностите по програмите „Еразъм+“ и „Жан Моне“, както и от инициативи за научни изследвания чрез програмата „Хоризонт 2020“. Към март 2019 г. 1 034 китайски изследователи са участвали в дейности по програмата „Мария Склодовска-Кюри“. Според службите на Комисията и ЕСВД са налице и някои рискове, свързани с тази възможност, например липса на реципрочност.

³⁵ „Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors“, юни 2019 г., Групата на Световната банка.

5. Мерки на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай

Организация на управлението в ЕС

33 Правомощията, залегнали в рамката на ЕС, включват възможността за приемане на законодателство в различните области на политиката. Както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия в области на политиката, свързани с мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай. Някои области, като националната сигурност, са от изключителната компетентност на държавите членки. Други области попадат в обхвата на изключителната компетентност на ЕС, например правилата в областта на конкуренцията, необходими за функционирането на вътрешния пазар. В някои области, като енергетиката и транспорта, тези правомощия са споделени, което означава, че както ЕС, така и държавите членки имат право да приемат законодателство.

34 В области на политиката, в които един съгласуван подход на ЕС би могъл да бъде предимство (вж. примера със сигурността на 5G технологиите в [каре 5](#)), фактът, че **както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия**, означава, че има множество лица, отговорни за вземането на решения (напр. институциите на ЕС и националните правителства), с възможни различаващи се становища и подходи. **Това може да затрудни преодоляването на предизвикателствата, пред които е изправен ЕС като цяло**, по един навременен и координиран начин.

Капе 5

Сигурност на 5G технологиите и държавите членки

Използването на китайско 5G оборудване в критична инфраструктура на ЕС се определя от мнозина като потенциална заплаха. 5G технологиите са област, в която съгласуваният подход на ЕС може да има предимства, особено по отношение на опасенията, свързани с киберсигурността, които биха могли да окажат влияние върху функционирането на вътрешния пазар.

С оглед на тяхната изключителна компетентност по отношение на националната сигурност, държавите членки са предприели различни мерки по отношение на сътрудничеството с Китай в сферата на 5G технологиите. Някои от тях са възприели предпазлив подход, но са продължили да работят с китайското технологично дружество Huawei за разгръщането на 5G мрежи, например в Германия и Белгия. От друга страна, Чешката република е преустановила сътрудничеството си с китайските доставчици на 5G технологии, след като нейният Национален център по киберсигурност отправя предупреждение през 2018 г.

След призива на Европейския съвет през 2019 г. за съгласуван подход към 5G технологиите, Комисията публикува препоръка с насоки към държавите членки относно сигурността на 5G мрежите. През януари 2020 г. тя беше последвана от набор от инструментариум на ЕС за национални мерки за смекчаване на риска. В крайна сметка съгласуваният подход към 5G технологиите в ЕС ще зависи от общата позиция на държавите членки.

35 Мерките на политиката за стратегията на ЕС относно Китай (вж. [таблица 4](#)) са предложени в „**Съобщения**“, публикувани съвместно от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП/ЗП). Те се изпълняват или чрез вътрешни правни актове на ЕС (регламенти или директиви), които трябва да бъдат приети от Съвета и Европейския парламент, или чрез позиции относно външната политика, които се приемат от Съвета. **Недостатъкът на този консенсусен процес на вземане на решение е, че създава риск да не може да се реагира своевременно на предизвикателствата пред ЕС.**

Институционални мерки на ЕС

Процес на разработване на основните стратегически документи

36 В настоящия раздел Сметната палата описва процеса на разработване на ключовите стратегически документи за програмата „ЕС—Китай“, със специален акцент върху:

- стратегическата рамка за действия на ЕС,
- участието на заинтересованите страни в процеса.

37 Комисията и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) са публикували съвместно няколко стратегически документа за отношенията между ЕС и Китай, които включват институционалните мерки на ЕС в отговор на китайската инвестиционна стратегия. На [фигура 9](#) е представен **стратегическият график за програмата „ЕС—Китай“**, включително многогодишните финансови рамки (МФР), и се илюстрира сложността на тази рамка с припокриващи се срокове. Съществуват и други важни стратегически документи, които допринасят за политиките на ЕС спрямо Китай. Тези документи не са специално насочени към Китай, например Новата промишлена стратегия за Европа (март 2020 г.) или стратегията в областта на цифровите технологии — „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (февруари 2020 г.).

Фигура 9 — Стратегически график за програмата „ЕС—Китай“, включително МФР

Източник: ЕСП, въз основа на публично достъпни документи на ЕС.

38 Комисията „Юнкер“ определи десет приоритета на политиката на ЕС за периода 2014—2019 г.³⁶ По отношение на приоритет 9 „Европа като по-силен участник на световната сцена“, в работната програма на Комисията за 2016 г.³⁷ се посочва за пръв път целта за задълбочаване на двустранните отношения и за актуализиране на специфичните стратегически подходи, особено за Китай. Този приоритет, заедно с приоритет 6 „Балансирана и прогресивна търговска политика с цел извличане на ползите от глобализацията“, има за цел да допринесе за съгласуван подход към свързаността: задълбочаване на търговията и инвестициите с Китай при равни условия на конкуренция, права на интелектуална собственост, защита, засилено сътрудничество в областта на високите технологии и диалог относно икономическата реформа, правата на човека и действията в областта на климата³⁸. В тази връзка през 2015 г. е

³⁶ „The Juncker Commission's ten priorities, An end-of-term assessment“, задълбочен анализ, Служба на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS), май 2019 г.

³⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, Работна програма на Комисията за 2016 г., „Време е за промяна“, Страсбург, 27.10.2015 г., COM(2015) 610 final.

³⁸ Европейска служба за външна дейност, „Обща визия, общи действия: по-силна Европа — глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз“, Глобална стратегия на Европейския съюз, юни 2016 г., стр. 37—38.

създадена **платформа за свързаност между ЕС и Китай** (вж. **каре 6**) с цел засилване на сътрудничеството с Китай.

Каре 6

Платформа за свързаност между ЕС и Китай

През септември 2015 г. Европейската комисия и националната комисия за развитие и реформи на Китай подписаха Меморандум за разбирателство относно създаването на платформа за свързаност.

Общата цел на тази платформа е:

- да се засили обменът на информация,
- да се насърчат безпроблемните транспортни връзки и улеснения и да се установят полезни взаимодействия между свързаните политики и проекти: т.е. между трансевропейските мрежи на ЕС (TEN-T) и китайската инициатива „Един пояс, един път“, и
- да се създадат възможности за сътрудничество за китайските и европейските предприятия и открита, прозрачна среда, както и равни условия на конкуренция за инвестициите в транспорта и други области.

Най-високото ниво на платформата е годишното заседание на председателите, като резултатите от тези срещи на високо равнище се отчитат в съвместната декларация.

До извършването на прегледа на Сметната палата основният резултат от тази платформа е Мандатът на **съвместното проучване на устойчивите железопътни транспортни коридори между Европа и Китай**³⁹ (2019) за определяне на най-подходящите и устойчиви всеобхватни транспортни коридори, основани на железопътния транспорт.

³⁹ Мандат на съвместното проучване относно устойчивите железопътни транспортни коридори между Европа и Китай, уебстраница на ГД „Мобилност и транспорт“, последно актуализиране: 9.6.2020 г.

39 През септември 2019 г. Комисията „Фон дер Лайен“ публикува насоките⁴⁰ за периода 2019—2024 г. с **шест основни приоритета**. Въпреки че не се споменава директно, **политиката ЕС—Китай има пресечни точки с няколко инициативи на Комисията**, по-специално:

- Ролята на ЕС в международните преговори, така че Европа да се превърне в първия неутрален по отношение на климата континент;
- Разработването на съвместни стандарти за новото поколение технологии (като 5G мрежите), както и за образование и умения, овластяващи хората;
- Борбата на ЕС срещу престъпниците и укрепването на Митническия съюз за по-добра защита на единния пазар;
- Укрепването на уникалната марка на ЕС за отговорно световно лидерство.

40 Има три ключови стратегически документа от неотдавна, които определят институционалните мерки на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай. Вж. [таблица 4](#).

⁴⁰ Фон дер Лайен, У., „Съюз с по-големи амбиции. Моята програма за Европа“, Политически насоки за следващата Европейска комисия (2019—2024 г.), 2019 г.

Таблица 4 — Преглед на три ключови стратегически документа, очертаващи институционалните мерки на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай

Съобщение	Общ преглед
<i>„Елементи за нова стратегия на ЕС относно Китай“ — юни 2016 г.</i>	○ Основа на настоящите политики на ЕС спрямо Китай ○ 47 основни действия ○ За да се защитят интересите на ЕС, службите на Комисията и ЕСВД насърчават универсалните ценности, подкрепени с трите стълба на ООН, въз основа на конструктивен подход към различията ○ Припомня на държавите членки, че всички двустранни споразумения с Китай следва да отразяват и защитават интересите на ЕС ○ Предвижда, че изпълнението на стратегията ще се преразглежда редовно и ще се актуализира при необходимост
<i>„Свързване на Европа и Азия — основни елементи за стратегия на ЕС“ — септември 2018 г.</i>	○ Въпреки че този стратегически документ относно устойчивата, всеобхватна и основана на правила международна свързаност не се отнася конкретно за Китай, той касае стратегията за устойчива свързаност между Европа и Азия, а оттук и Китай. ○ 17 основни действия ○ Основните цели са: 1) Принос за развитието на транспортните, енергийните и цифровите мрежи между Европа и Азия 2) Засилване на партньорствата с държавите извън ЕС, регионите и международните организации в Азия 3) Засилване на сътрудничеството в областта на образованието, научните изследвания, иновациите, културата, спорта и туризма
<i>„ЕС—Китай — стратегически перспективи“ — март 2019 г.</i>	○ Три основни цели: 1) Задълбочаване на ангажимента на ЕС към Китай с цел насърчаване на общите интереси на световно равнище въз основа на ясно определени интереси и принципи 2) Стремех към постигане на по-балансиран и реципрочни икономически отношения 3) Приспособяване към променящата се икономическа действителност и укрепване на собствените вътрешни политики и промишлена база на ЕС ○ 10 основни действия

Източник: Съвместни съобщения на Комисията и върховния представител, JOIN(2016) 30 final, JOIN(2018) 31 final и JOIN(2019) 5 final.

41 Трите горепосочени стратегически документа са обсъдени от Съвета: първите две стратегии са одобрени изцяло, а по отношение на последния документ (стратегическите перспективи от 2019 г.), повечето от предложенията са одобрени.

42 Процесът на изготвяне на тези стратегически документи е включвал вътрешни консултации на службите на Комисията и ЕСВД. Външните консултации с държавите членки са били извършени преди приемането им от Съвета под формата на обсъждания в съответните работни групи и комитети на Съвета, както и в национални стопански сдружения и политически фондации. Според службите на Комисията и ЕСВД обаче няма конкретен и специално създаден процес на консултации с държавите членки и външните заинтересовани страни за стратегическите перспективи на ЕС и Китай от 2019 г. поради необходимостта да се реагира бързо и съгласувано. Вместо това през 2018 и 2019 г. са проведени задълбочени дискусии с въпросните заинтересовани страни относно Китай, които са били взети под внимание изцяло. Службите на Комисията и ЕСВД отбелязват, че това обяснява положителното приемане на стратегическите перспективи от 2019 г.

43 Стратегическите документи съдържат 74 действия. В [приложение VII](#) Сметната палата ги групира в 10 по-обща области на мерки на ЕС. Те са обобщени в [таблица 5](#):

Таблица 5 — Изготвена от ЕСП информация за десет тематични категории за 74-те действия

Категории	Брой действия
А) Насърчаване на ценностите на ЕС заедно с трите стълба на Организацията на обединените нации (ООН) (права на човека, мир и сигурност, развитие)	7
Б) Запазване на единството на ЕС	5
В) Реципрочност с цел балансиране на отношенията и равни условия на конкуренция	17
Г) Предотвратяване на нарушаващи конкуренцията последици за вътрешния пазар на ЕС	2
Д) Устойчиво икономическо развитие и добро управление	16
Е) Справяне с последиците от изменението на климата и опазване на околната среда	4
Ж) Глобални опасения, свързани с общественото здраве	1
З) Задълбочаване на ангажимента за мир и сигурност	10
И) Насърчаване на межкултурното разбирателство и сътрудничество в областта на иновациите	4
Й) По-общ подход към външната политика	8

Източник: ЕСП.

Адаптиране на мерките в отговор на рисковете и възможностите за ЕС

44 В настоящия раздел Сметната палата описва как действията на ЕС са адаптирани към рисковете и възможностите, изтъкнати в раздел 4. Тя съобрази рисковете и възможностите с тематичните категории (вж. [таблица 5](#)) и със 74-те действия по трите стратегически документа (вж. [приложение VII](#)) и изготви компилирана информация (вж. [приложение VIII](#)).

45 Извършеният от Сметната палата преглед показва, че действията **в тези стратегически документи обхващат почти всички рискове и възможности, с изключение на три риска:**

- R.6: Рискът от **липса на координация между инфраструктурните програми на ЕС и Китай**, което може да доведе до пропуски в инфраструктурата за свързаност или до инвестиционни проекти, които се конкурират или дублират⁴¹;
- Риск 10: Рискът от **отрицателно въздействие върху икономиката на ЕС от сътресения върху неговите вериги на доставки** с ключови китайски доставчици;
- R.18: Рискът **общественото здраве да бъде засегнато от засилената взаимосвързаност в глобализирания свят** (включително китайските транспортни маршрути по инициативата „Един пояс, един път“), ускоряващи разпространението на заболявания.

46 Предприети са няколко инициативи по отношение на реципрочността, равните условия на конкуренция и предотвратяването на нарушаващи конкуренцията последици за вътрешния пазар на ЕС (тематични категории В и Г в **таблица 5**). В **каре 7** Сметната палата показва чрез пример текущите конкретни действия на ЕС, предприети като част от стратегическите перспективи от 2019 г.

⁴¹ Вж. бележката под **таблица 2**.

Каре 7

Пример за текущи действия на ЕС, предприети във връзка с реципрочността и предотвратяването на нарушаващи конкуренцията последици за пазара на ЕС

Договаряне на двустранно всеобхватно споразумение за инвестиции (ВСИ) с Китай

ЕС има за цел да намери нов баланс в отвореността на пазара между ЕС и Китай, да се справи с някои ключови въпроси, свързани с равните условия на конкуренция, както и да замени двустранните инвестиционни споразумения (ДИС) между Китай и държавите членки (вж. точка 64) с ВСИ ЕС—Китай. Преговорите бяха стартирани през 2012 г., а на 21-ата среща на високо равнище ЕС—Китай на 9 април 2019 г. ЕС и Китай поеа ангажимент да постигнат необходимия напредък за сключването на ВСИ през 2020 г.

Изпълнение на стратегията

47 По-долу е описан процесът на изпълнение на стратегията „ЕС—Китай“, обхващаща двата основни елемента, които са отговорностите по отношение на изпълнението и финансирането⁴².

48 От общо 74 действия 34 са действия на ЕС, 38 са двустранни действия, които трябва да бъдат предприети както от ЕС, така и от Китай, а две изискват едностранни действия от страна на Китай. **Отговорностите за изпълнение на тези действия зависят от съответната област на политиката**, без те да бъдат изрично разпределени, напр. в Комисията ГД „Мобилност и транспорт“ упражнява контрол върху мерките за отговор във връзка с транспорта, а ГД „Енергетика“ отговаря за мерките за отговор в областта на енергетиката. Такъв подход към отговорностите изисква повишена координация с оглед на успешното изпълнение на действията.

⁴² С(2018) 7703 от 21.11.2018 — Съобщение на Комисията „Управлението в Европейската комисия“.

49 Стратегията „ЕС—Китай“ е стартирана, без да е направена предварителна оценка на финансирането от ЕС, необходимо за изпълнение на действията по тази стратегия, например тези, свързани с инфраструктурата, и **без да се заделя финансиране от ЕС**. Според службите на Комисията и ЕСВД нито има задължение, нито необходимост от това, и в съответствие с практиката с други стратегически партньори те считат, че по-голямата част от действията ЕС—Китай се основават на финансирането от съществуващите програми на ЕС.

50 Недостатъкът на този подход е, че понастоящем **не е възможно да се направи преглед на разходването на средства на ЕС**, които се използват за изпълнението на стратегията „ЕС—Китай“, независимо от факта, че такива разходи съществуват. Освен това Сметната палата откри примери, където от бюджета на ЕС се финансират проекти, които са част от китайската инвестиционна стратегия. Макар тези проекти да са имали за цел преди всичко да допринесат за постигането на целите на програмите на политиката на ЕС, те също така са финансирани проекти, попадащи в обхвата на китайската инвестиционна стратегия (вж. [каре 8](#)).

Каре 8

Финансиране от ЕС за проекти от китайската инвестиционна стратегия в Европа

Мост Пелешац в Хърватия

През 2017 г. Комисията отпуска 357 млн. евро от средствата по политиката на сближаване, за да покрие 85 % от разходите за моста Пелешац в Хърватия. Този проект има за цел да свърже южния регион около Дубровник с останалата континентална част на Хърватия. През 2018 г. хърватските органи са възложили голям договор за изграждане на този мост⁴³ на китайски консорциум, ръководен от държавното предприятие China Road and Bridge Corporation, като по този начин се финансира проект, който е част от китайската инвестиционна стратегия⁴⁴.

Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)

ЕС е най-големият самостоятелен донор на ЕБВР — международна финансова институция. ЕБВР е силно ангажирана в много от икономиките по коридорите на инициативата „Един пояс, един път“, където има нужда от развитие на инфраструктурата, за да се подкрепи по-стабилен и устойчив растеж. Китай се присъедини към ЕБВР през 2016 г. като акционер с цел отваряне на възможности за инвестиции в Източна Европа — регион, разположен по маршрута по инициативата „Един пояс, един път“⁴⁵.

51 ЕС използва и няколко финансови инструмента от **Европейската инвестиционна банка (ЕИБ)** или **Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ)** извън бюджета на ЕС, за да се ангажира с инвестиционната стратегия на Китай (вж. [каре 9](#)).

⁴³ Silk Road Briefing, „Chinese Contractors Winning Bid for EU Funded Pelješac Bridge in Croatia Raises Eyebrows“, *Silk Road Briefing*, 10 май 2018 г.

⁴⁴ Blockmans, S. & Hu, W., „Systemic rivalry and balancing interests: Chinese investment meets EU law on the Belt and Road“, *Център за европейски политически проучвания (CEPS)*, март 2019 г.

⁴⁵ Makocki, M., „China’s Road: into Eastern Europe“, *Европейски институт за изследване на сигурността (EUISS)*, февруари 2017 г.

Каре 9

Ангажиране на финансовите инструменти на ЕС с китайската инвестиционна стратегия в Европа

Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)

Групата на ЕИБ финансира проекти в Китай. През май 2018 г. ЕИБ подписа споразумение за инвестиции, свързани с климата, с Китайската експортно-импортна банка (Exim) (300 млн. евро). Целта е била да се финансират проекти в областта на водоснабдяването, канализацията, енергетиката и транспорта⁴⁶.

Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ)

За да се развият полезни взаимодействия между инициативата „Един пояс, един път“ на Китай и плана „Юнкер“, през 2017 г. **ЕИФ** и Фондът „Път на коприната“ (китайски държавен инвестиционен фонд за държавите по инициативата) подписаха Меморандум за разбирателство с цел създаване на Фонда за съвместни инвестиции между Китай и ЕС⁴⁷, който се очакваше да осигури 500 млн. евро за инвестиции в подкрепа на дружества с потенциал за разширяване на дейността в международен план. Сред целевите сектори са тези с големи трансгранични полезни взаимодействия между Китай и Запада⁴⁸.

Мониторинг, отчитане и оценка на стратегията

52 Начинът на определяне на действията затруднява мониторинга на напредъка по тяхното изпълнение. **54 % (40 действия)** са специфични и предвиждат постигането на определени резултати („**специфични действия**“). Във връзка с тези действия **няма никакви параметри за ефективност (напр. показатели)**. Останалите **46 % (34 действия)** са определени общо, без конкретни цели и не включват никакви очаквани резултати („**обща действия**“).

⁴⁶ Европейска инвестиционна банка, „China Climate Eximbank Framework Loan“, ЕИБ, 21 септември 2017 г.

⁴⁷ Европейски инвестиционен фонд, „EIB Group cooperation with China to be strengthened with new EUR 500 million *Silk Road Fund equity investment initiative*“, ЕИФ, 2 юни 2017 г.

⁴⁸ Европейски инвестиционен фонд, „First EU-China investment platform backed by the Juncker Plan“, ЕИФ, 6 август 2018 г.

53 Според службите на Комисията и ЕСВД мониторингът на 74-те действия се извършва редовно от съответните им генерални дирекции. **Сметната палата откри документи за това само за десетте действия по „ЕС—Китай — стратегически перспективи“ от 2019 г.**

54 Що се отнася до отчитането, прегледът на Сметната палата показва, че с изключение на някои данни в докладите за управлението, изготвени от службите на Комисията и ЕСВД, т.е. годишните планове за управление (ГПУ) и годишните отчети за дейността (ГОД), **няма конкретно отчитане за външни или вътрешни цели по трите ключови стратегически документа.**

55 Сметната палата откри известна информация в годишните доклади на Комисията за управлението и изпълнението, що се отнася до изпълнението и оценката на стратегията ЕС—Китай, като забеляза, че формулирането на „ЕС—Китай — стратегически перспективи“ от 2019 г. се е основавало на преглед на съществуващото съобщение за стратегията на ЕС относно Китай от 2016 г. **Няма обаче специална оценка на трите планирани стратегии.**

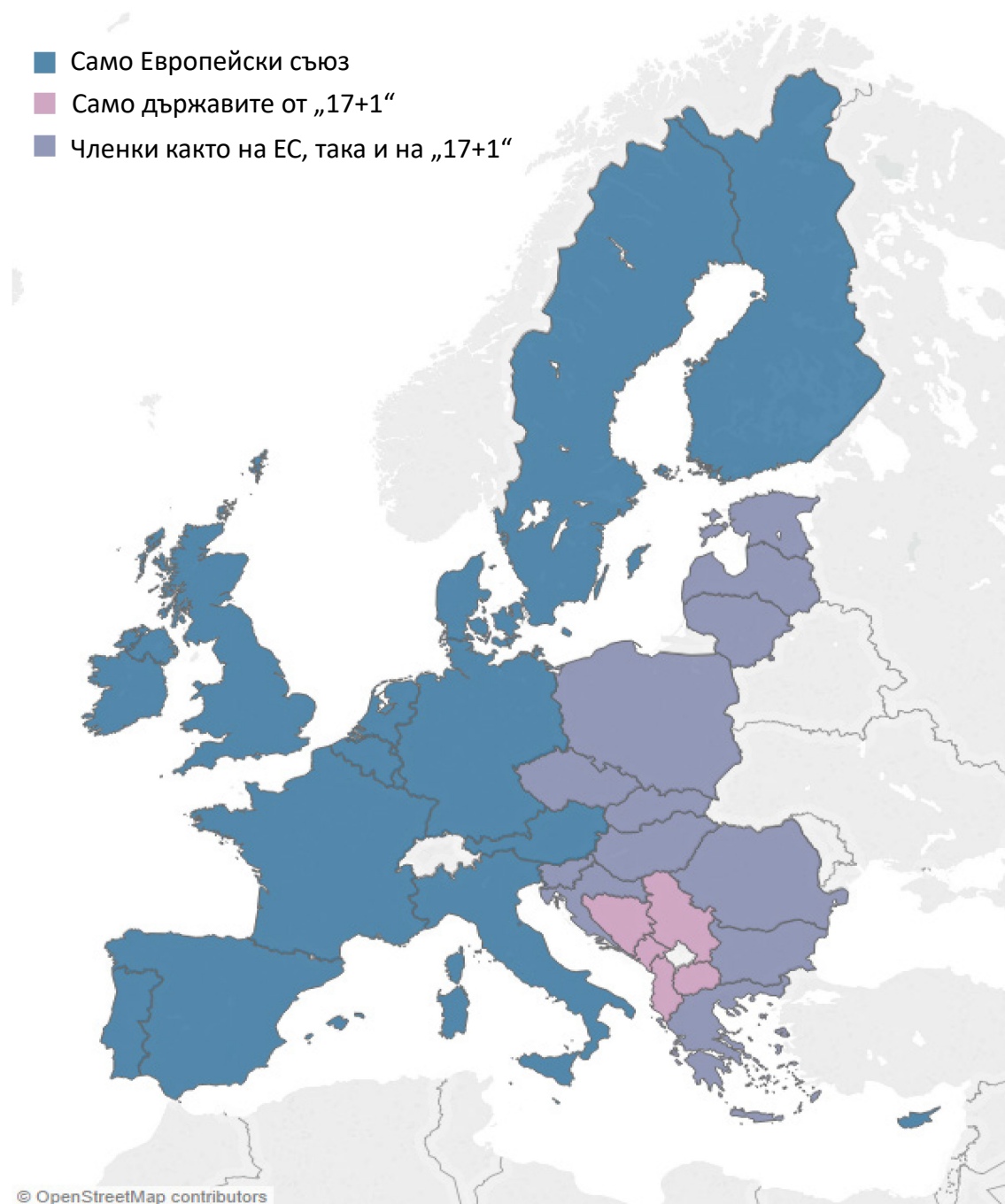
56 Този подход към мониторинга, отчитането и оценяването на 74-те действия затруднява проверката на това дали рисковете са смекчени в достатъчна степен или дали възможностите са изцяло проучени по отношение на предизвикателствата вследствие на инвестиционната стратегия на Китай (вж. точки [29—32](#)).

Мерки на държавите членки

57 Държавите членки може да си сътрудничат с Китай на двустранна основа, примери за което са описани по-долу.

58 Китай създаде рамка за **сътрудничество със 17 държави от Централна и Източна Европа** (вж. [фигура 10](#)) — обикновено наричана „17+1“ (преди това „16+1“) — за да **насърчи стопанските и инвестиционните отношения**. Тази рамка е основана в Будапеща през 2012 г. като сътрудничество между Китай и 16-те държави от ЦИЕ, сред които са такива с бивши комунистически режими.

Фигура 10 — Държави — членки на ЕС, и държави от ЦИЕ

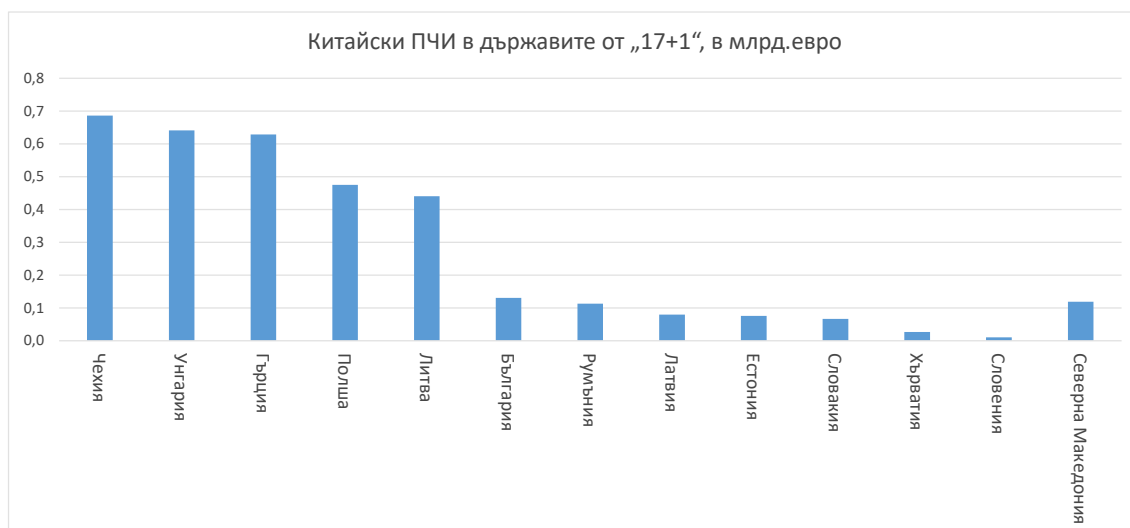

Източник: ЕСП въз основа на информация на Комисията, данни на картата от сътрудници на ©OpenStreetMap, с лиценз Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

59 В рамката за сътрудничество във формат „17+1“ са включени 12 държави членки. Те взаимодействат с Китай на двустранна основа в тази рамка⁴⁹, което създава **риск за съгласуваността на действията на ЕС**. Освен това **рамката „17+1“ може да повлияе и на прилагането на политиките на ЕС в Западните Балкани**, тъй като пет от включените в нея държави са държави от Западните Балкани със статут на кандидати или потенциални кандидати за членство.

60 Базата данни на Евростат показва, че държавите от рамката „17+1“ не са привлекли високи равнища на китайски ПЧИ (вж. [фигура 11](#)). Има концентрация на инвестиции в пет държави членки (Чешката република, Гърция, Унгария, Литва и Полша). Сред държавите от рамката „17+1“ Чешката република е получила най-големите инвестиции от Китай. Отчетени са 686 млн. евро под формата на наличности, което представлява 0,3 % от общите ПЧИ на Китай (наличности) в ЕС.

Фигура 11 — Китайски ПЧИ (наличности) в ЦИЕ в края на 2017 г.

Източник: Статистически данни на Евростат за ПЧИ.

61 Отношенията между държавите членки и Китай и тяхното сътрудничество в определени области са официализирани посредством меморандуми за разбирателство (МзР). В тези МзР се изразява общо **намерение за съвместни действия**, без всякакво **правно задължение**. До момента **15 държави членки са подписали МзР с Китай за инвестиции и проекти, свързани с инициативата „Един пояс, един път“** (вж. [таблица 6](#)).

⁴⁹ Европейски съвет за външна политика (ЕСВП), „China’s Investment in Influence: the Future of 16+1 Cooperation“, декември 2016 г.

Таблица 6 — Меморандуми за разбирателство (МзР) относно инициативата „Един пояс, един път“, сключени между държавите членки и Китай

Държава — членка на ЕС	Година на подписване на МзР относно инициативата „Един пояс, един път“
България	2015 г.
Чешка република	2015 г.
Унгария	2015 г.
Полша	2015 г.
Румъния	2015 г.
Словакия	2015 г.
Латвия	2016 г.
Хърватия	2017 г.
Естония	2017 г.
Гърция	2017 г.
Литва	2017 г.
Словения	2017 г.
Малта	2018 г.
Италия	2019 г.
Люксембург	2019 г.

Източник: ЕСП, въз основа на публично достъпна информация.

62 Държавите членки са сключили и други МзР по множество теми: от сътрудничество в областта на ядрената енергетика (Франция, с Nouvel Areva — Китай, с China National Nuclear Corporation през 2018 г.)⁵⁰ до побратимяването на летища (Китай—Финландия, 2016 г.)⁵¹.

⁵⁰ World Nuclear News, „France and China enhance nuclear energy cooperation“, *World Nuclear News*, 10 януари 2018 г.

⁵¹ Министерство на външните работи на Финландия, „Joint Action Plan between China and Finland on Promoting the Future-oriented New-type Cooperative Partnership 2019-2023“, *UMFI*, април 2017 г., стр. 27.

63 Както се посочва в решение на Съвета⁵², държавите членки са задължени да информират Комисията относно споразумения за икономическо и промишлено сътрудничество с държави извън ЕС, за да се гарантира последователността на търговската политика на национално равнище и на равнище ЕС. Според Комисията **тя не е била информирана за никакви такива МЗР, подписани от държавите членки** до датата на настоящия преглед.

64 Двустранното инвестиционно споразумение (ДИС) е споразумение между две държави за **насърчаване и защита на инвестициите, направени от инвеститори** от едната държава на територията на другата държава. **ДИС с Китай са сключили всички държави членки, с изключение на Ирландия.** Повечето ДИС са подписани преди 2000 г., а най-старото действащо ДИС е подписано между Швеция и Китай през 1982 г.⁵³ ЕС има за цел да замени тези ДИС с едно единствено ВСИ ЕС—Китай (вж. **каре 7**).

65 В рамките на наскоро приетата обща рамка на ЕС за скрининг на ПЧИ въз основа на съображения, свързани със сигурността и обществения ред⁵⁴, държавите членки прилагат свои **собствени национални механизми за скрининг**⁵⁵. Тези механизми се различават значително по **обхват** (преглед на ПЧИ в рамките на или извън ЕС; различни прагове за скрининг, големина на обхванатите сектори извън отбраната) и при **разработването** (предварителни разрешения и последващ скрининг на ПЧИ)⁵⁶. Към декември 2019 г. 14 държави членки имат изграден механизъм за скрининг на ПЧИ. Тези държави членки са:

⁵² Решение на Съвета 74/393/ЕИО от 22 юли 1974 г. за въвеждане на консултативна процедура относно споразуменията за сътрудничество между държавите членки и трети страни.

⁵³ Конференция на Организацията на обединените нации по въпросите на търговията и развитието, „International Investment Agreements Navigator (China)“, *Investment Policy Hub*, 2019 г.

⁵⁴ Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Европейския съюз е приет на 19 март 2019 г., но е приложим от 11 октомври 2020 г.

⁵⁵ „List of screening mechanisms notified by Member States“, *Screening of foreign direct investment*, European Commission News Archive, 10 април 2019 г.

⁵⁶ „EU framework for FDI screening“, Общ преглед на службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS), януари 2018 г.

Дания, Германия, Испания, Франция, Италия, Латвия, Литва, Унгария, Нидерландия, Австрия, Полша, Португалия, Румъния и Финландия.

66 Няколко държави членки публикуваха документи за политиката относно отношенията си с Китай, например:

- Съобщението на шведското правителство „Approach to matters relating to China“ (септември 2019 г.),
- Документът „The Netherlands and China: a new balance“ (май 2019 г.),
- Съвместният план за действие между Китай и Финландия за насърчаване на ориентирано към бъдещето партньорство за сътрудничество от нов тип за периода 2019—2023 г. (януари 2019 г.),
- Съвместната работна програма Китай—Дания (2017—2020 г.) (май 2017 г.).

67 Мерките в отговор на повечето предизвикателства вследствие на инвестиционната стратегия на Китай попадат в сферата на компетентност както на институциите на ЕС, така и на държавите членки (вж. Точки **33** и **34**). Различни източници показват, че държавите членки често развиват двустранни отношения с Китай в съответствие със своите **собствени национални интереси и невинаги информират Комисията или координират своите действия с нея, когато е необходимо**.⁵⁷ В резултат на това институциите на ЕС и държавите членки трудно могат да реагират координирано.

⁵⁷ Напр. служба на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) (2019 г.) Общ преглед: „*State of play of EU-China relations*“ за Европейския парламент и Poggetti, L., „Europe’s search for a China strategy“, *Институт за изследване на Кумай Mercator, MERICS*, 7 юни 2019 г.

6. Заключение бележки и предизвикателства

68 В настоящия раздел са представени заключителните бележки към извършения от Сметната палата преглед. В него са подчертани и някои предизвикателства при управлението на мерките на ЕС в отговор на определената от държавата инвестиционна стратегия на Китай, които Сметната палата забеляза в хода на своята работа по прегледа. Тези въпроси бяха обсъдени със службите на Комисията и ЕСВД и, където е необходимо, са включени препратки към техните мнения.

69 От 80-те години на 20-ти век насам Китай прилага „определена от държавата инвестиционна стратегия“, подкрепяща развитието на силна икономика, ориентирана към износа. Двата основни стълба на тази дългосрочна стратегия са инициативата „Един пояс, един път“, стартирана през 2013 г., и промишлената стратегия MIC 2025, стартирана през 2015 г. Инициативата „Един пояс, един път“ е най-важната китайска инвестиционна стратегия за икономически растеж. Тя има за цел да увеличи влиянието на Китай в чужбина, включително върху ЕС. Експертите не са единодушни, що се отнася до определянето на мащаба и обхвата на тази инициатива. **„Един пояс, един път“ е комплексна инициатива, която постоянно се развива и това я превръща в „подвижна цел“ за определящите политиката в ЕС.**

70 ЕС е поел ангажимент да гарантира **равни условия на конкуренция и реципрочност между ЕС и Китай**. Държавните предприятия обаче са част от китайската инвестиционна стратегия и се възползват от публично финансиране от Китай. Съгласно правилата на ЕС, ако държавите членки предоставяха такива субсидии, те щяха да бъдат считани за държавна помощ. Това различие в третирането може да доведе до нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар на ЕС. Освен това, що се отнася до чуждестранните инвестиции, Китай не е толкова отворен, колкото ЕС.

71 Невъзможно е да се даде точна обща картина на китайските инвестиции в ЕС, свързани с инвестиционната стратегия на Китай (т.е. „Един пояс, един път“ и „Произведено в Китай 2025 г.“) поради ограничената наличност на публична информация. Поради това Сметната палата използва публично достъпни данни за общия размер на китайските чуждестранни инвестиции в ЕС, за да представи

анализ на високо ниво. Извършеният от Сметната палата преглед на тези данни сочи, че инвестициите на Китай в ЕС са се увеличили, но продължават да бъдат относително ниски — от 0,3 % от ПЧИ през 1995 г. на 3 % през 2018 г. Той също така показва, че **китайските инвестиции в ЕС от 2000 г. до 2019 г. включват стратегически важни сектори и че над половината от китайските инвестиции в ЕС през този период са били направени от държавни предприятия**. Трудно беше обаче да се получат пълни и своевременни данни и така да се придобие **общ поглед върху инвестициите**.

Бъдещо предизвикателство 1:

Как да се осигурят по-пълни и навременни статистически и други данни относно инвестициите, които са част от инвестиционната стратегия на Китай в ЕС, за да се подпомогне вземането на по-информирани решения за политиката на ЕС относно Китай.

72 При разработването, определянето и изпълнението на политически документи във връзка с отношенията между ЕС и Китай, службите на Комисията и ЕСВД установяват и оценяват съответните рискове и възможности. Сметната палата обаче не откри **стандартизиран всеобхватен анализ на рисковете и възможностите за ЕС** на инвестиционната стратегия на Китай. Като част от нашия преглед, съставяйки свой списък, проверихме 18 риска и 13 възможности на китайската инвестиционна стратегия.

Бъдещо предизвикателство 2:

Как да се извършват стандартизирани, изчерпателни и актуални анализи на рисковете и възможностите за ЕС, така че да се подпомогне преодоляването на различните предизвикателства, породени от инвестиционната стратегия на Китай. Този анализ ще включва систематичното събиране и проследяване на съответните данни и информация, необходими за установяване на вероятността от реализиране на тези рискове или възможности и тяхното потенциално въздействие.

73 Както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия в области на политиката, свързани с мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай. Когато един съгласуван подход на ЕС би могъл да бъде предимство, фактът, че **както ЕС, така и държавите членки упражняват правомощия**, означава, че има множество лица, отговорни за вземането на решения (напр. институциите на ЕС и националните правителства), с възможни различаващи се

становища и подходи. **Това може да затрудни преодоляването на предизвикателствата, пред които е изправен ЕС като цяло, по един навременен и координиран начин.**

74 Политическите мерки за стратегията ЕС—Китай са предложени в „Съобщения“, публикувани съвместно от Комисията и върховния представител. Те се изпълняват или чрез вътрешни правни актове на ЕС (регламенти или директиви), които трябва да бъдат приети от Съвета и Европейския парламент, или чрез позиции относно външната политика, които се приемат от Съвета. **Недостатъкът на този консенсусен процес на вземане на решение е, че създава риск да не може да се реагира своевременно на предизвикателствата пред ЕС.**

75 Службите на Комисията и ЕСВД са публикували три основни стратегически документа за отношенията между ЕС и Китай, включително мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай: стратегията на ЕС по отношение на Китай (2016 г.), стратегията за свързване на Европа и Азия (2018 г.) и стратегическите перспективи на ЕС и Китай (2019 г.). Въпреки че стратегическият документ от 2018 г. не се отнася конкретно за Китай, в него се разглежда стратегията за устойчива свързаност между Европа и Азия, а оттук и Китай. Извършеният от Сметната палата преглед показва, че в голямата си част въпросните рискове са обхванати от службите на Комисията и ЕСВД посредством различните политически инициативи и мерки, **с изключение на три риска:**

- Рискът от **липса на координация между инфраструктурните програми на ЕС и Китай**, което може да доведе до пропуски в инфраструктурата за свързаност или до инвестиционни проекти, които се конкурират или дублират; Службите на Комисията и ЕСВД не считат този риск да е от значение поради политическата реалност;
- Рискът от **отрицателно въздействие върху икономиката на ЕС от сътресения върху неговите вериги на доставки** с ключови китайски доставчици;
- Рискът **общественото здраве да бъде засегнато от засилената взаимосвързаност в глобализирания свят** (включително китайските транспортни маршрути по инициативата „Един пояс, един път“), ускоряващи разпространението на заболявания.

Бъдещо предизвикателство 3:

Как да се подобри изпълнението на 74-те действия, определени в стратегията ЕС—Китай, и по-специално на тези, които насърчават реципрочността и предотвратяват нарушаващия конкуренцията ефект върху вътрешния пазар на ЕС, и как да се преодолеят следните рискове: те да доведат до пропуски в инфраструктурата за свързаност или до инвестиционни проекти, които се конкурират или дублират, сътресения на веригите за доставки, както и до разпространението на заболявания.

76 Стратегията ЕС—Китай е стартирана, без да е направена предварителна оценка на финансирането от ЕС, необходимо за изпълнение на действията на въпросната стратегия, и **без да се заделя финансиране от ЕС**. Нашият преглед показва, че въпреки **наличието на такива разходи е трудно да се получи общ поглед** върху изразходването на средствата на ЕС или върху различните използвани финансови инструменти. Освен това има финансиране от ЕС, което финансира проекти, попадащи в рамките на китайската инвестиционна стратегия в Европа, и може да застраши настоящата стратегия ЕС—Китай.

Бъдещо предизвикателство 4:

Как да се даде възможност на лицата, отговорни за вземането на решения в ЕС, да определят и проследяват по-добре стратегията ЕС—Китай, като направят предварителна оценка на финансирането от ЕС, необходимо за изпълнение на действията на тази стратегия в бъдеще, заделят това финансиране и изготвят преглед на свързаните с това разходи.

77 Начинът на определяне на действията **затруднява мониторинга на напредъка по тяхното изпълнение**. Наличието на по-ясни цели, т.е. за всяко действие да се знае какво трябва да се постигне от кого и до кога и да се измерва напредъкът спрямо тези цели, би улеснило мониторинга на изпълнението на действията.

78 Според службите на Комисията и ЕСВД мониторингът на тези действия се извършва редовно от съответните им генерални дирекции. Сметната палата откри документи за това само за десетте действия по „ЕС—Китай — стратегически перспективи“ от 2019 г. Освен това **няма конкретно отчитане за трите основни стратегически документа и няма специална оценка на трите планирани стратегии**.

79 При този подход към мониторинга, отчитането и оценката на тези действия е трудно да се установи дали рисковете се смекчават в достатъчна степен или възможностите се проучват изцяло, що се отнася до предизвикателствата вследствие на китайската инвестиционна стратегия.

Бъдещо предизвикателство 5:

Как да се установи, че предизвикателствата вследствие на инвестиционната стратегия на Китай се преодоляват чрез засилване на механизмите за измерване на постигнатите резултати, мониторинг, отчитане и оценяване за стратегията на ЕС относно Китай.

80 Мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай не се състоят само от инициативите, предприети от институциите на ЕС, но и от отделните действия на държавите членки по отношение на Китай. Индивидуалните мерки на държавите членки в отговор на инвестиционната стратегия на Китай могат да се видят в четири области:

- МзР,
- ДИС,
- национален скрининг на ПЧИ, и
- документи на държавите членки за политиката относно Китай.

81 Освен това Китай създаде рамка за сътрудничество с група от 17 държави от Централна и Източна Европа (обикновено наричана „17+1“), от които 12 са държави членки и пет са държави кандидатки или потенциални кандидатки за членство от Западните Балкани. **Тъй като тези държави взаимодействат с Китай на двустранна основа в тази рамка, рамката за сътрудничество на 17+1 държави може да се отрази на ефективното изпълнение на стратегията на ЕС за присъединяване на страните от Западните Балкани.**

82 Различни източници показват, че държавите членки често развиват двустранни отношения с Китай в съответствие със **своите собствени национални интереси** и не винаги информират Комисията или координират своите действия с нея, когато е необходимо. Например, въпреки че 15 държави членки са подписали МзР с Китай по инициативата „Един пояс, един път“, до датата на настоящия преглед Комисията не е била информирана за никакви такива МзР.

В резултат на това за ЕС и държавите членки е трудно да реагират координирано. Подобен подход не допринася за икономическата мощ на ЕС като цяло, когато става въпрос за сътрудничество с Китай, за разлика от самостоятелните действия на държавите членки.

83 „ЕС—Китай — стратегически перспективи“ от 2019 г. бележи промяна в тона на отношенията между ЕС и Китай, като Китай се приема едновременно за партньор и за системен съперник. Ефективният отговор на тази геополитическа промяна ще изисква **държавите членки да действат заедно с институциите на ЕС като един Съюз.**

Бъдещо предизвикателство 6:

Как по-добре да се координират мерките на институциите на ЕС и на държавите членки, като се насърчава обменът на информация между тях относно сътрудничеството между ЕС и Китай.

Приложения

Приложение I — Експертна група

Име	Длъжност	Организация
Д-р Matt Ferchen	Ръководител на Global China Research	MERICS
Г-жа Kristine Berzina	Старши научен сътрудник	Алианс за гарантиране на демокрацията, German Marshall Fund (GMF)
Професор Jing Men	Baillet Latour Професор по отношенията между ЕС и Китай, Директор на Научноизследователския център „ЕС—Китай“	Колеж на Европа

Приложение II — Определение, цели, инвестиции и финансиране на инициативата „Един пояс, един път“

Определение

Инициативата „Един пояс, един път“ е неделим стълб от *стратегията за глобално присъствие* и следователно подкрепя *стратегията „Произведено в Китай 2025 г.“*. Тя има за цел да увеличи свързаността в пет различни области: политика, инфраструктура, търговия, валута и хора. На инфраструктурата за свързаност е даден най-голям приоритет, като се акцентира върху транспорта, енергетиката и ИТ.

Чрез инвестициите в инфраструктурни проекти се засилва свързаността между различни провинции, държави и региони и в крайна сметка се улеснява търговията. Облагодетелствани са предимно икономики с ниски доходи, които имат по-голям потенциал за бърз растеж и да се превърнат в нови дестинации както за китайските инвестиции, така и за китайския износ.

Основното допускане за инициативата „Един пояс, един път“ е, че по-добрата търговска инфраструктура води до намаляване на транспортните разходи. Това ще окаже положително въздействие върху международната търговия. Според проучване потенциалното намаляване на тези разходи с 50 % би увеличило търговията съответно с 3 % и 6 % в Азия и Европа⁵⁸.

Цели

- Да даде възможност на Китай да използва производствения си свързкапацитет и да инвестира резервите си в чуждестранна валута в проектите за свързаност.
- Да улесни интернационализацията на китайския юан/ренминби, което ще го направи по-конкурентен спрямо другите световни валути.
- Да гарантира по-добре снабдяването на Китай с енергия чрез диверсификация на неговите енергийни доставчици.

⁵⁸ Garcia-Herrero, Al. и Xu, J., „China’s Belt and Road Initiative: Can Europe Expect Trade Gains?“, *Bruegel Working Paper*, бр. 5, 2016 г., стр. 7.

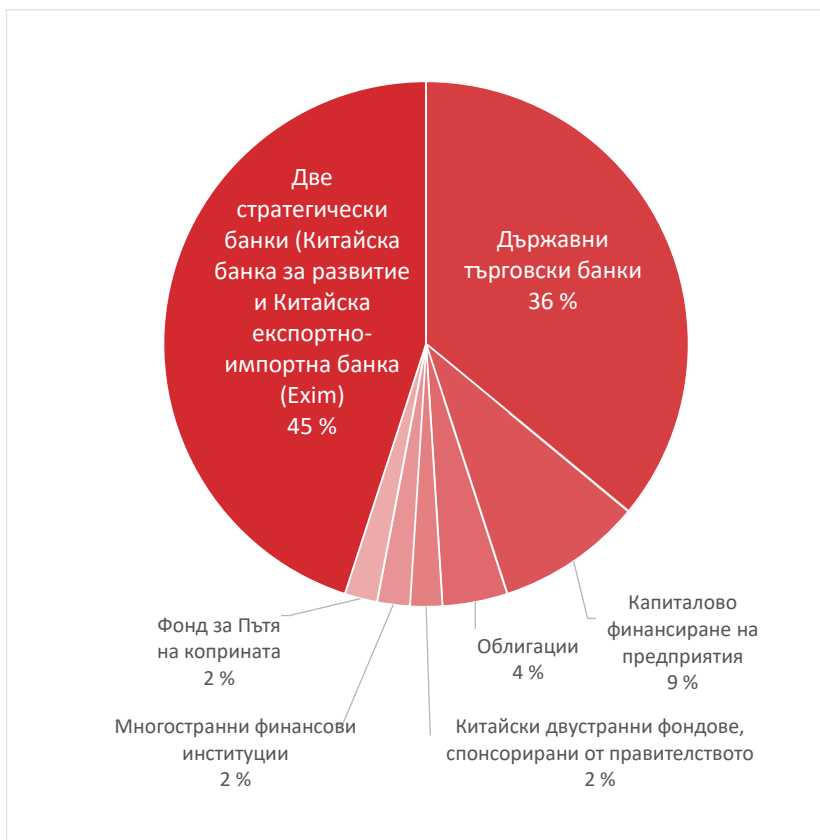
- Да модернизира китайската промишленост, като използва високите технологии, трансферирани от държавите, получаващи китайски инвестиции, като същевременно разпространява зад граница китайските стандарти. Чрез увеличаване на износа инициативата „Един пояс, един път“ има за цел да насърчи приемането на китайските стандарти⁵⁹. Пример за тези стандарти са мобилните телефони, произведени от *Huawei* — лидер в 5G технологията.
- Да помогне на Китай да повиши политическата и стратегическата си мощ, като същевременно е насочена към поддържане на приятелски и мирни отношения с неговите съседи.

Инвестиции и финансиране

Инициативата „Един пояс, един път“ е финансирана основно от китайската държава. Според изчисленията, към края на 2018 г. финансирането е възлизало на над 750 млрд. щ.дол. Тази сума идва от различни източници (вж. [фигура 12](#)). Повечето от тези инструменти са държавни или са с национално финансиране. Тези източници предоставят заеми при преференциални условия, което е една от по-рисковите части на инициативата „Един пояс, един път“, защото финансирането отива в държави с по-нисък кредитен рейтинг. Следователно това би могло да доведе до нарастване на случаите, в които построената чрез съответната инвестиция инфраструктура, понякога от национално или стратегическо значение, се дава на китайските кредитори в случай на неизпълнение, по-специално в развиващите се държави или в държавите с бързорастящи икономики.

⁵⁹ Cai, P., “Understanding China’s Belt and Road Initiative”, *Lowy Institute for International Policy*, март 2017 г., стр. 9.

Фигура 12 — Източници на финансиране в подкрепа на проектите по инициативата „Един пояс, един път“

Източник: He, A., „The Belt and Road Initiative: Motivations, Financing, Expansion and Challenges of Xi’s Ever-expanding Strategy“, *CIGI Papers*, бр. 225, Център за иновации в международното управление, септември 2019 г.

Повечето от тези заеми се изпълняват от държавни предприятия. Този метод на изпълнение означава, че не е необходимо да се придобива собствеността върху инфраструктурата, и е по-ефективно и ефикасно да се запази съществуващото управление и функциониране на дружествата в чужбина. Следователно китайските инвестиции в рамките на инициативата „Един пояс, един път“ се правят основно чрез сливания и придобивания на дружества, вместо чрез инвестиции „на зелено“.

Проучванията показват прогнозни стойности за ръст на търговията като цяло (2,8 % и 9,7 % за икономиките по коридорите на инициативата „Един пояс, един път“)⁶⁰, на чуждестранните инвестиции (4,97 % от общите ПЧИ за икономиките по коридорите на инициативата „Един пояс, един път“)⁶¹ както и на световния БВП (от 0,7 % до 2,9 %)⁶².

⁶⁰ Световна банка, „Belt and Road Economics: Opportunities and Risks of Transport Corridors“, основен доклад (на английски език), *Група на Световната банка*, Вашингтон, 2019 г., стр. 5.

⁶¹ Пак там, стр. 55.

⁶² Пак там, стр. 5.

Приложение III — Ограничения на статистическите данни за ПЧИ

Статистическите данни за ПЧИ, изготвени от Евростат, имат следните ограничения:

- 1) Те не включват чуждестранните инвестиции, ако инвеститорът притежава по-малко от 10 % от правата на глас в дадено предприятие. Такива инвестиции се класифицират като портфейлни инвестиции и е невъзможно да се установи местопребиваването (или националността) на тези инвеститори.
- 2) Данните не показват другите форми на упражнявано влияние върху управлението и функционирането на дружествата, като например представителство в съвета на директорите или в процеса на разработване на политики, други договорни клаузи или разпоредби за ключова технология.
- 3) Използването на дружества със специална цел (ДСЦ) не показва нито произхода на крайния собственик, нито че има различия в декларациите за входящите и изходящите потоци от инвестиции. ГД „Търговия“ съобщи, че на агрегирано ниво за 2016 г., 64 % от входящите ПЧИ са били канализирани чрез ДСЦ и че това създава редица опасения при използването на статистическите данни за ПЧИ за проследяване на чуждестранните инвестиции.
- 4) ГД „Търговия“ също така посочи, че когато за анализ на качеството на данните относно чуждестранните инвестиции се използват двустранните ПЧИ, има национални декларации на ЕС за националните активи, държани от чужденци, и декларации на чуждите държави за активите, държани в Европа. Тези два вида декларации обикновено не съвпадат⁶³.

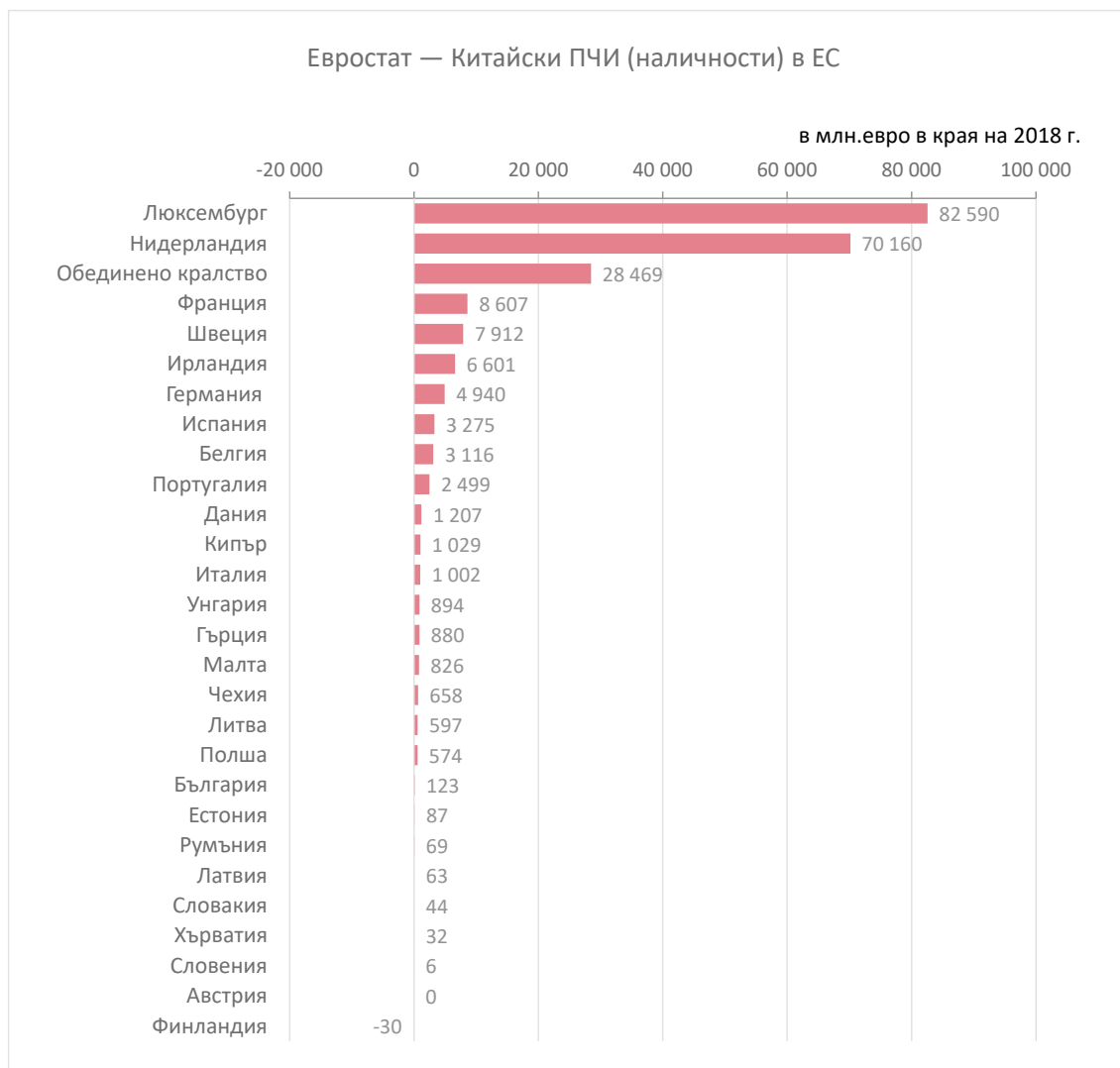
Евростат поддържа платформа за обмен на поверителни данни за дружествата между държавите — членки на ЕС, за да се подобри качеството на статистическите данни за ПЧИ. В сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) Евростат организира и тримесечни срещи, в които участват държави членки, между чиито декларации има значителни различия, с цел подобряване на данните.

Евростат проучва възможностите за разработване на данни за ПЧИ, показващи държавата на пребиваване на крайния инвеститор, както и държавата на пребиваване на предприятието, което е краен получател на инвестицията (крайна приемаща държава).

⁶³ Работен документ на службите на Комисията SWD(2019) 108 final, вж. бележка 29 по-горе, стр. 68 и 71.

Приложение IV — Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС: ПЧИ (наличности)

Фигура 13 — Китайски ПЧИ (наличности) в ЕС по данни на Евростат

Забележка: Данните включват Хонг Конг.

Източник: База данни на Евростат, последните налични данни са към края на 2018 г.

Приложение V — Общ преглед на китайските инвестиции в ЕС: Чуждестранна собственост

Фигура 14 — Активи на дружества в ЕС, контролирани от китайски инвеститори, според Базата данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие

Бележка 1: „20 други държави от ЕС“: Австрия, Белгия, България, Хърватия, Кипър, Чешка република, Дания, Естония, Финландия, Гърция, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания.

Бележка 2: На [фигура 14](#) са показани общите активи на контролираните от китайски инвеститори дружества в ЕС, които може да са различни от участията, притежавани от китайски инвеститори (измерени чрез процента на притежаваните акции, умножен по общия размер на активите). Както е описано от ГД „Търговия“, контролът върху дадено дружество се определя като собственост върху най-малко 50,01 % от акциите му, поради което „контролът“ не предполага собственост върху 100 % от капитала. Тези данни се събират, като се използват както неконсолидираните, така и консолидираните отчети на дружествата (в зависимост от наличните данни). За допълнителна информация вж. Gregori W., Nardo M., Ndacyayisenga N., Rancan M., Foreign Investment in the EU, набор от данни FOWN, EUR 29885 EN, Служба за публикации на Европейския съюз.

Източник: База данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие, последните налични данни са към края на 2017 г.

Приложение VI — Изготвена от ЕСП информация за рисковете и възможностите за ЕС от инвестиционната стратегия на Китай

РИСКОВЕ

Номер на риска (R) + Вид риск	Общ преглед на външните рискове	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на риска	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за рисковете
R.1 Политически	Риск китайските инвестиции, направени в ЕС във връзка с чувствителни/стратегически активи, да засегнат сигурността и обществения ред	Данни и информация за чувствителни/стратегически активи на държавите членки	Minghao, Z., „The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations“, The International Spectator, the International Spectator, стр. 114, октомври 2016 г.; Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, стр. 647, февруари 2017 г.
R.2 Политически	Риск сключването от отделни държави членки на Меморандуми за разбирателство (МЗР) с Китай относно сътрудничество по инициативата „Един пояс, един път“ евентуално да допринесе за подкопаване на единството на ЕС	Данни и информация за МЗР на държавите членки относно инициативата „Един пояс, един път“, сключени с Китай	Casarini, N., „When All Roads Lead to Beijing. Assessing China's New Silk Road and its Implications for Europe“, The International Spectator, стр. 105, ноември 2016 г.
R.3 Политически	Риск проектите по инициативата „Един пояс, един път“ евентуално да допринесат за отслабване на собствеността/контрола на държавите членки върху критична инфраструктура от национално или стратегическо значение, което може да има геополитически последици за икономическите връзки на ЕС с други държави партньори	Вж. R.1 и R.2, както и данните и информацията относно собствеността върху инвестициите в критична инфраструктура	Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646—647, февруари 2017 г.
R.4 Политически	Риск китайските инвестиции да доведат до разширяване на инфраструктурата за трансгранична свързаност, която се използва от транснационалната организирана престъпност/трафика на хора	Проучвания относно ефективността, сигурността и престъпността във връзка с механизмите за свързаност	Глобална инициатива срещу транснационалната организирана престъпност, „Dialogue on Organized Crime and Development – Conference Report“, стр. 2—3, февруари 2019 г.

Номер на риска (R) + Вид риск	Общ преглед на външните рискове	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на риска	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за рисковете
R.5 Икономически	Риск от липса на реципрочност и несправедливо икономическо предимство на китайските дружества в сравнение с тези от ЕС вследствие на неравнопоставени условия на конкуренция и/или правила на СТО.	Проучвания относно икономическото предимство на китайските дружества (в сравнение с дружествата от ЕС) по отношение на конкуренцията на европейските и международните пазари	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 71 и 79, януари 2018 г.; Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646, февруари 2017 г.
R.6 Икономически	Липса на координация между инфраструктурните програми на ЕС и Китай, което може да доведе до пропуски в инфраструктурата за свързаност или до инвестиционни проекти, които се конкурират или дублират	Данни и информация или проучвания относно координацията, припокриванията и полезните взаимодействия между инициативата „Един пояс, един път“ и програмите на ЕС в областта на свързаността, напр. използването на транспортната инфраструктура по коридорите в ЕС от китайски ползватели	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 64—72, 84—85, януари 2018 г.
R.7 Икономически	Риск китайски инвестиции или заеми в Европа да доведат до несъстоятелност поради зле замислени проекти, финансирани от китайски държавни банки, или китайски държавни предприятия да финансират неуправляеми дългове в ЕС и в развиващите се държави. Ако китайски източници на финансиране поемат проекти, първоначално договорени с международни или европейски кредитни институции (които са предложили по-благоприятни условия), това може да доведе до случаи, в които инфраструктура от национално или стратегическо значение ще бъде дадена на китайските кредитори в случай на неизпълнение.	Данни и информация или проучвания за провал на проекти и/или фалит на дружества, финансирани с китайски инвестиции в ЕС и/или в развиващите се държави	ОИСП, „China's Belt and Road Initiative in the Global Trade, Investment and Finance Landscape“, стр. 21 & 29, ОИСП, Стопански и финансови перспективи, 2018 г.

Номер на риска (R) + Вид риск	Общ преглед на външните рискове	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на риска	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за рисковете
R.8 Икономически	Риск дългосрочната конкурентоспособност на ЕС и обусловената от конкуренцията динамика на иновациите в света да бъдат засегнати поради принудителния трансфер на технологии към Китай чрез чуждестранните инвестиции	Данни и информация или проучвания относно трансфера на технологии на ЕС към Китай	Minghao, Z., „The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations“, The International Spectator, the International Spectator, стр. 114, октомври 2016 г.; Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646, февруари 2017 г.
R.9 Икономически	Риск ЕС да внася стоки от Китай на цени под производствените разходи	Данни и информация относно търговския дефицит на ЕС по отношение на Китай	Casarini, N., „Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?“, стр. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), октомври 2015 г.
R.10 Икономически	Засягане на икономиката на ЕС от отрицателни сътресения във веригите му на доставки с основни китайски доставчици	Данни за европейската зависимост и заменяемостта на китайските доставчици във веригите за доставки извън Европа, включително изследвания на ЕЦБ	Икономически бюлетин на ЕЦБ, „Transmission of output shocks — the role of cross-border production chains“, стр. 10—11, бр. 2/2016.
R.11 Социален	Незачитане на трудовите/социалните права на работещите от страна на китайските дружества, извършващи чуждестранни инвестиции извън ЕС	Проучвания относно нормативната уредба и нейното зачитане във връзка със социалните права и придобивки на местните работници, що се отнася до чуждестранните инвестиции, направени извън ЕС от китайски дружества	Minghao, Z., „The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations“, The International Spectator, the International Spectator, стр. 115, октомври 2016 г.
R.12 Технологичен	Недостатъчно спазване от инициативата „Един пояс, един път“ на правилата за сигурността на данните по нормите на ЕС, което прави ЕС уязвим за кибератаки (киберпрестъпления или шпионаж)	Проучвания относно спазването на правилата на ЕС за сигурността на данните и относно кибератаките (или киберпрестъпленията или шпионажа) като цяло	Hanemann, T., Huotari, M. и Kratz, A., „Chinese FDI in Europe: 2018 Trends and Impact of New Screening Policies“, стр. 20, MERICS и Rhodium Group (RHG), март 2019 г.; Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 647, февруари 2017 г.

Номер на риска (R) + Вид риск	Общ преглед на външните рискове	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на риска	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за рисковете
R.13 Технологичен	Риск китайските инвестиции да не са съобразени с европейските/международните стандарти (т.е. да се прилагат „по-ниски“ национални стандарти или „световни стандарти по подразбиране“), напр. по отношение на изграждането на трансгранични транспортни връзки. Такъв неустойчив подход може да доведе до загуба на положителни ефекти от стандартите на ЕС в области като търговията и иновациите	Проучвания относно прилагането и несъответствията между европейските/международните стандарти и китайските национални стандарти/„световните стандарти по подразбиране“ в транспортните връзки	ОИСП, „China's Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape“, стр. 27, Стопански и финансови перспективи, ОИСП, 2018 г.
R.14 Правен	Риск китайските инвестиции да не бъдат в съответствие с нормативната уредба на ЕС относно изпирането на пари и другите му финансови разпоредби, с липса на информация за крайния инвеститор	Данни и информация или проучвания относно съответствието на китайските инвестиции с нормативната уредба на ЕС относно изпирането на пари и другите му финансови разпоредби	Hanemann, T., Huotari, M. и Kratz, A., „Chinese FDI in Europe: 2018 Trends and Impact of New Screening Policies“, стр. 20, MERICS и Rhodium Group (RHG), март 2019 г.
R.15 Правен	Риск от неправомерно възлагане на ръководени от китайски дружества големи инфраструктурни проекти в ЕС в резултат на китайски оферти, които са изкуствено занижени (или са подкрепени от държавно финансиране)	Данни и информация или проучвания относно корупцията при възлагането на договори за инфраструктурни проекти (в ЕС) и, когато е подходящо, от китайски дружества	Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646—647, февруари 2017 г.
R.16 Правен	Риск вносът на китайски стоки в ЕС да бъде засегнат от измами с мита и ДДС, засягащи изчисляването на собствените ресурси	Данни и информация или проучвания относно отклонението от налагане на мита и ДДС при вноса в ЕС от Китай, което засяга изчисляването на собствените ресурси	Годишен доклад на ЕСП, 2016—2018 г.
R.17 Екологичен	Риск китайските дружества да не спазват регулаторните европейски или международни стандарти (включително екологичните изисквания), когато участват в обществени поръчки в ЕС или в присъединяващите се държави (напр. въздействие на китайските инвестиционни проекти върху Европейския зелен пакт).	Проучвания относно спазването на регулаторните европейски или международни стандарти (включително екологичните изисквания и нормативната уредба в областта на обществените поръчки) от китайските дружества в ЕС или в присъединяващите се държави	„Belt and Road Economics – Opportunities and Risks of Transport Corridors“, Група на Световната банка, стр. 111—112.

Номер на риска (R) + Вид риск	Общ преглед на външните рискове	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на риска	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за рисковете
R.18 Екологичен	Засягане на общественото здраве от засилената взаимосвързаност в глобализирания свят (включително китайските транспортни маршрути по инициативата „Един пояс, един път“), ускоряващи разпространението на заболявания	Проучвания на Световната здравна организация (СЗО) относно извънредните ситуации от международно значение, засягащи общественото здраве	Tatem, A.J., Rogers, D.J. и Hay, S.I., „Global Transport Networks and Infectious Disease Spread“, Advances in Parasitology, Elsevier Public Health Emergency Collection, том 62, 2006 г.

ВЪЗМОЖНОСТИ

Номер на възможността (О) + Тип възможност	Общ преглед на външните възможности	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на възможността	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за възможностите
О.1 Политическа	Възможност китайските инвестиции в ЕС да насърчават общите интереси, създавайки стабилна основа за двустранните отношения между ЕС и Китай и дългосрочното партньорство	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции върху създаването на стабилна основа за двустранните отношения между ЕС и Китай и дългосрочното партньорство	Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646, февруари 2017 г.
О.2 Политическа	Възможност китайските инвестиции и дейности да допринесат за мира и сигурността (включително за общественото здраве в света) в съседните на ЕС държави и в развиващите се държави.	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции върху стабилността на съседните на ЕС държави и развиващите се държави	Casarini, N., „Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?“, стр. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), октомври 2015 г.
О.3 Икономическа	Възможност за ЕС в резултат на отношенията му с Китай (включително международни многостранни банки за развитие) евентуално да увеличи капацитета за международно кредитиране в няколко сектора и да подпомогне икономическия растеж за държавите членки	Проучвания относно капацитета за международно кредитиране в различни сектори и въздействието на китайските инвестиции върху създаването на финансови източници (включително и международни банки) и икономическия растеж за държавите членки	Kamal, R. и Gallagher, K., „China Goes Global With Development Banks“, Bretton Woods Project, април 2016 г.
О.4 Икономическа	Възможност китайските инвестиции в съседни държави и развиващи се държави да допринесат за свързаните цели на ЕС, по-специално чрез подобряване на икономическия им растеж	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции върху целите на ЕС, свързани със съседните държави и развиващите се държави, по-специално чрез подобряване на икономическия им растеж	Принос на Европейската комисия и ВП/ЗП за Европейския съвет, „ЕС—Китай — стратегически перспективи“, стр. 4, JOIN(2019) 5 final, 12 март 2019 г.
О.5 Икономическа	Възможност за ЕС да позволи еврото да стане по-силна валута поради конвертирането в евро на значителен дял от валутните резерви на Китай	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции върху преоценяването/обезценяването на еврото	Casarini, N., „Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?“, стр. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), октомври 2015 г.
О.6 Икономическа	Възможност инициативата „Един пояс, един път“ да разшири търговията чрез подобряване на свързаността и намаляване на търговските разходи в ЕС и други държави	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции върху търговските разходи и върху търговския баланс на ЕС и други държави	„Belt and Road Economics — Opportunities and Risks of Transport Corridors“, стр. 5, Група на Световната банка

Номер на възможността (O) + Тип възможност	Общ преглед на външните възможности	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на възможността	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за възможностите
O.7 Икономическа	Възможност инициативата „Един пояс, един път“ да осигури допълнително развитие в ЕС на (търговския) железопътен транспорт като алтернатива както на морския, така и на въздушния транспорт	Проучвания относно въздействието на допълнителното развитие в ЕС на (търговския) железопътен транспорт като алтернатива както на морския, така и на въздушния транспорт в резултат на инициативата „Един пояс, един път“	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 65—66, януари 2018 г.
O.8 Икономическа	Възможност чрез инициативата „Един пояс, един път“ да се намери нов баланс между товарните потоци в посока към/от ЕС	Проучвания относно въздействието на инициативата „Един пояс, един път“ върху товарните потоци в посока към/от ЕС	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 66—67, януари 2018 г.
O.9 Икономическа	Възможност инициативата „Един пояс, един път“ да е стимул за рационализиране на митническите договорености с оглед подобряване на свързаността	Проучвания относно въздействието на инициативата „Един пояс, един път“ върху стимулирането на подобряването и рационализирането на митническите договорености	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 67, януари 2018 г.
O.10 Икономическа	Възможност за предприятия от ЕС да изграждат железопътни линии, пътища и инфраструктура в Централна Азия с евентуално споделяне на умения между ЕС и Китай	Проучвания относно въздействието на китайските инвестиции в транспортна инфраструктура за свързаност в Централна Азия и споделяне на умения между ЕС и Китай	Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, „Research for TRAN Committee: The new Silk Route — opportunities and challenges for EU transport“, стр. 68, януари 2018 г.
O.11 Икономическа	Възможност чрез сблъскването на ЕС с най-новите технологии да бъдат насърчени неговите технологични стандарти и капацитет при прилагането на стратегията „цифровизация за развитие“ („Digital4Development“), както е посочено в съобщението „Свързване на Европа и Азия — основни елементи за стратегия на ЕС“	Проучвания относно въздействието на сблъскването с азиатски технологии върху търговските дейности и дейностите в областта на сигурността на ЕС във връзка със стратегическото цифрово развитие	Европейска комисия, „Свързване на Европа и Азия — основни елементи за стратегия на ЕС“, Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка, JOIN(2018) 31 final Брюксел, 19 септември 2018 г.
O.12 Икономическа	Възможност за ЕС да диверсифицира рисковете от собствеността върху (чуждестранните) инвестиции, като намали потенциалната зависимост от отделни държави	Проучвания относно последиците за ЕС от диверсифицирането на собствеността върху (чуждестранните) инвестиции и зависимостта от тях	Conrad, B. и Kostka, G., „Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?“, Енергийна политика, стр. 646, февруари 2017 г.

Номер на възможността (O) + Тип възможност	Общ преглед на външните възможности	Данни и информация, необходими за откриване/оценка на възможността	Примери за източници, използвани при изготвянето на информацията за възможностите
O.13 Икономическа	От сътрудничеството и обмена с Китай се възползват такива сектори на ЕС като висшето образование, научните изследвания, творчеството/културата	Доклади относно програмите „Хоризонт 2020“ и „Еразъм+“	Hellkötter, K. и Ayoub, L., „Mapping the EU-China Cultural and Creative Landscape – Summarizing Report“, LSE, март 2014 г., за Втория механизъм за подкрепа на диалога по политиките между ЕС и Китай Партньори по диалога: ГД „Образование, младеж, спорт и култура“) на Европейската комисия, Министерство на културата на Китайската народна република

Приложение VII — Действия в резултат на стратегията на ЕС относно Китай

Елементи за нова стратегия на ЕС относно Китай, 2016 г.

#	Действие	Област	Тип 1 О/С*	Тип 2 Е/Д/К**
16.1	Фундаменталният принцип на отношенията на ЕС с Китай е, че те следва да се основават на взаимна полза както в политическо, така и в икономическо отношение.	С	G	B
16.2	Отношенията на ЕС с Китай следва да се основават на принципи, да бъдат практични и прагматични, като се зачитат интересите и ценностите на ЕС. Те ще продължат да се основават на положителна програма за партньорство, съчетана с конструктивното управление на различията.	A	G	U
16.3	Ангажиментът на държавите — членки на ЕС, с Китай трябва да съответства на правото, нормите и политиките на ЕС.	B	S	U
16.4	ЕС очаква Китай да поеме своята част от отговорността в съответствие с ползите, които извлича от международния ред, основан на правила.	E	G	C
16.5	Насърчаването на човешките права ще продължи да бъде основна част от отношенията на ЕС с Китай, като в центъра на неговия подход ще бъдат благоденствието на гражданите и зачитането на международните задължения. ЕС ще търси отговорност от Китай във връзка с неговите резултати в областта на човешките права.	A	S	U
16.6	ЕС потвърждава своята политика за „единен Китай“.	J	S	U
16.7	ЕС следва да продължи да развива своите отношения с Тайван и да подкрепя конструктивното развитие на отношенията между Китай и Тайван.	J	S	U
16.8	ЕС следва да подкрепя по-нататъшното изпълнение на политиката на „една държава, две системи“ в Хонконг и Макао.	J	S	U
16.9	При разработването на политиката на ЕС по отношение на Китай следва да се отчитат в пълна степен тесните отношения на ЕС със САЩ и други партньори.	J	S	U
16.10	ЕС следва да продължи активно да подпомага и насърчава икономическите, екологичните и социалните реформи в Китай в посока към по-отворен, по-устойчив и по-приобщаващ модел на растеж.	E	G	U
16.11	ЕС има за цел да осигури реципрочност и равни условия на конкуренция във всички аспекти на своята търговия и инвестиции. За постигането на тази цел ЕС ще засили мониторинга на достъпа на европейските дружества до китайските пазари и до китайските схеми за подпомагане на научноизследователската и развойна дейност.	С	G	U
16.12	Що се отнася до целта за задълбочаване и намиране на нов баланс на нашите икономически отношения с Китай, непосредственият приоритет на ЕС е всеобхватното споразумение за инвестиции.	С	S	B
16.13	ЕС отдава висок приоритет на бързото сключване на споразумение с Китай за географските указания, с цел защита на наименованията на храни, въз основа на най-високите международни стандарти.	С	S	B
16.14	ЕС разработва ново поколение модерни и усъвършенствани търговски споразумения и може да преследва по-големи амбиции, като например задълбочено и всеобхватно споразумение за свободна търговия с Китай, ако бъдат изпълнени определени условия, в това число провеждането на необходимите икономически реформи в Китай.	С	G	U
16.15	ЕС очаква Китай да предприеме значително и видимо намаляване на промишления свръхкапацитет на основата на ангажименти с ясен график и независим мониторингов механизъм.	D	S	C
16.16	ЕС приветства продуктивните китайски инвестиции в Европа, при условие че те съответстват на правото и нормите на ЕС. В замяна на това ЕС очаква по-добър пазарен достъп за чуждестранните предприятия в Китай и равни условия на конкуренция за развиване на стопанска дейност и инвестиции. Китай следва да намали броя на защитените сектори и да сведе до минимум прегледите от съображения за национална сигурност.	С	G	B
16.17	Следва да бъде заздравено сътрудничеството в областта на принципите на правовата държава, правоприлагането в областта на конкуренцията, както и стандартите, правилата и нормите в ключови сектори.	С	G	B

16.18	Взаимноизгодното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите следва да бъде засилено, като същевременно се осигурят равни условия на конкуренция.	I	G	B
16.19	Сътрудничеството в областта на цифровата икономика може да донесе ползи както за ЕС, така и за Китай. То следва да стимулира растежа чрез общи стандарти и съвместни изследвания на основата на реципрочност.	C	G	B
16.20	ЕС следва да засили своето сътрудничество с Китай по отношение на защитата и прилагането на правата върху интелектуална собственост. ЕС следва да засили мерките за борба с киберкражбите на интелектуална собственост и търговски тайни.	C	S	B
16.21	ЕС следва да използва платформата за свързаност между ЕС и Китай като основен инструмент за сътрудничество с Китай за свързване на евразийския континент посредством физическа и цифрова мрежа, чрез която могат да протичат търговията, инвестициите и контактите между гражданите.	E	S	B
16.22	Сътрудничеството с Китай относно неговата инициатива „Един пояс, един път“ следва да зависи от изпълнението на поетия от Китай ангажимент тя да бъде преобразувана в открита платформа, съобразена с пазарните правила и международните норми, с цел от нея да могат да се облагодетелстват всички участници.	E	G	B
16.23	Обхватът на диалога между гражданите следва да се разшири и следва да се открият нови инициативи с цел в контактите да се насърчи по-голям плурализъм. Контактите между гражданите следва да залежат във всички отношения между ЕС и Китай, а диалогът относно мобилността и миграцията следва да бъде засилен.	I	S	B
16.24	Признаването на по-голямата роля на Китай в международните отношения и управление следва да бъде свързано с по-стриктно спазване от страна на Китай на международните правила и стандарти.	E	G	B
16.25	ЕС насърчава Китай да мобилизира своите дипломатически и други ресурси за осигуряването на сигурност като световно обществено благо, в това число ангажимент по отношение на Афганистан и Сирия.	H	G	B
16.26	ЕС има интерес от сигурността в Азия и ще продължи да укрепва своя положителен принос в това отношение. По подобен начин, ЕС насърчава Китай да допринася активно за мира и сигурността в съседните на ЕС държави в съответствие с международното право.	H	G	B
16.27	ЕС желае да се поддържа свобода на корабоплаването и прелитането в Източнокитайско и Южнокитайско море. Споровете следва да се разрешават по мирен начин въз основа на принципите на правовата държава и да се избягват едностранни провокации.	E	S	B
16.28	Диалогът на ЕС с Китай за търсене на допълнителни допирни точки по въпросите на обезоръжаването, неразпространението, борбата с тероризма и киберпространството следва да бъде засилен.	H	G	B
16.29	За да базира отношенията си с Китай на солидни познания, ЕС следва да гарантира, че има ясно разбиране на политиките на Китай за отбрана и сигурност.	H	G	B
16.30	Африка предлага най-добрата възможност за сътрудничество в областта на сигурността между ЕС и Китай, както в морето, така и на сушата. Сътрудничеството за борба с пиратството край Африканския рог следва да продължи.	H	G	B
16.31	ЕС следва да търси възможности за практическо сътрудничество и координация с Китай по въпроси като изграждането на капацитет и подкрепата за африканските мироопазващи усилия, като се използват пълноценно дипломатическите и свързаните със сигурността активи на място на двете страни.	H	G	B
16.32	ЕС и Китай споделят общ интерес в подкрепа на подхода на многостранно сътрудничество. ЕС следва да работи заедно с Китай за консолидиране на основаното на правила глобално управление.	E	G	B
16.33	ЕС следва да се стреми към обща платформа с Китай по ключовите приоритети на Г-20.	J	G	B
16.34	ЕС следва да насърчава Китай да играе по-активна и по-ангажирана роля в СТО и в многостранните и плурилатералните търговски и инвестиционни инициативи, като поеме отговорност в съответствие с ползите, които получава от една отворена търговска система, и като поставя по-амбициозни цели на тези инициативи. ЕС очаква от Китай да представи предложение за присъединяване към Многостранното споразумение относно обществените поръчки, което съответства на значението на китайския пазар.	C	S	B

16.35	ЕС следва да работи в по-тясно сътрудничество с Китай в областта на управлението на бедствия, хуманитарните кризи и миграцията.	H	G	B
16.36	ЕС следва да продължи да настоява за съблюдаването от Китай на неговите международни правни задължения в областта на правата на човека, както в Китай, така и в чужбина, и да работи съвместно с Китай за тази цел.	A	G	B
16.37	Следва да се постави началото на засилен диалог по въпросите на развитието между ЕС и Китай.	J	S	B
16.38	ЕС следва да се възползва от ангажимента на Китай за справяне с изменението на климата чрез засилване на партньорството в тази област както на двустранно, така и на многостранно равнище.	F	G	B
16.39	Днес околната среда е първостепенен приоритет на политиката на Китай, както показва последният петгодишен план. На тази основа ЕС следва да създаде конструктивна обща програма в области като борбата със замърсяването на въздуха, водата и почвата, кръговата икономика, устойчивото управление на океанските ресурси и борбата със заплахите за местообитанията и биологичното разнообразие.	F	S	B
16.40	ЕС следва да се стреми към по-тясно сътрудничество с Китай в областта на борбата с антимикробната резистентност.	G	S	B
16.41	Отношенията с Китай изискват всеобхватен подход (от страна на ЕС), за да се гарантира максималното им въздействие.	B	G	U
16.42	Държавите членки следва да укрепят съгласуваните позиции на ЕС в двустранните си отношения с Китай, а службите на Комисията и ЕСВД следва да гарантират, че държавите членки са осведомени, когато трябва да бъдат гарантирани интересите на ЕС.	B	G	U
16.43	На годишните срещи на високо равнище между ЕС и Китай и в рамките на диалозите на високо равнище ще бъдат определени целите и приоритетите за прилагане на общата стратегическа програма. Годишни прегледи на изпълнението на програма „ЕС—Китай 2020“ следва да се осъществяват на равнище висши служители, с последващо докладване на срещата на високо равнище между ЕС и Китай.	A	S	U
16.44	ЕС ще работи с Китай за оценяване на ефективността на многобройните съвместни диалози и ще се стреми към тяхното оптимизиране в съответствие с приоритетите на ЕС, когато е необходимо.	A	G	B
16.45	ЕС следва да продължи да подобрява своя аналитичен капацитет относно Китай и да се стреми да достигне до бъдещите поколения китайски лидери във всички области.	I	G	B
16.46	Наличните механизми на ЕС за координация следва да се използват активно [от ЕС] с цел насърчаване на единството на ЕС.	B	G	U
16.47	Изпълнението на стратегията на ЕС относно Китай следва да се преразглежда на равни интервали от време в съответните състави на Съвета. ЕС трябва да бъде готов да актуализира подхода си, както и когато базисните презумпции се променят.	J	S	U

„Свързване на Европа и Азия — основни елементи за стратегия на ЕС“, 2018 г.

#	Действие	Област	Тип 1 О/С*	Тип 2 Е/Д**
18.1	Комисията ще разработи методология за оценяване на равнищата на устойчивата свързаност в Европа и Азия и нейното икономическо въздействие в рамките на ЕС и неговите региони.	Е	S	U
18.2	Комисията ще насърчи обмена на данни за митническите и цифровите транспортни коридори и ще оцени рисковете.	Н	S	U
18.3	Комисията ще продължи преговорите по Споразумение за въздушен транспорт с Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН), Азербайджан, Турция и Катар и ще подпише двустранни споразумения за безопасност на въздухоплаването с Китайската народна република (Китай) и Япония.	С	S	В
18.4	Комисията ще популяризира на международни форуми споразуменията за декарбонизация на транспорта, и по-специално в сектора на въздухоплаването и корабоплаването.	F	S	U
18.5	Комисията ще насърчи цифровизацията и административното опростяване на морския транспорт в Азия и държавите от региона на Черно море, както и приемането на ротердамските правила.	Е	S	U
18.6	Комисията ще проучи възможността за разширяване на мандата на координатора/координаторите на коридорите на трансевропейската транспортна мрежа на ЕС с включване на региона, обхванат от политиките за разширяване и съседство, в контекста на предвидения преглед на Регламента за трансевропейската транспортна мрежа, който трябва да се проведе до 2023 г.	Е	S	U
18.7	Комисията ще работи по стандартите за етично използване на технологиите на бъдещето, като изкуствения интелект, и ще насърчава пълното съблюдаване на отговорно поведение на държавите в интернет.	А	S	U
18.8	Комисията ще популяризира още повече програмата „Еразъм“ и действията „Мария Склодовска-Кюри“ в Азия и свързаните с тях договорености за реципрочност за повишаване на възможностите за обмен и мобилност.	І	S	U
18.9	Комисията ще засили сътрудничеството със съответните трети държави, включително с платформата за свързаност между ЕС и Китай, за да насърчи цифровата икономика, ефикасни транспортни връзки и интелигентна, устойчива, безопасна и сигурна мобилност въз основа на разширяването на трансевропейската транспортна мрежа, и ще насърчава равни условия на конкуренция в областта на инвестициите.	С	S	В
18.10	Комисията ще подкрепя устойчивата свързаност при диалозите с трети държави по въпроси на политиката и развитието.	Е	G	U
18.11	Комисията ще задълбочи сътрудничеството със съответните регионални организации в Азия и ще ръководи подходи за регионално сътрудничество в областта на свързаността за Азия.	Е	G	U
18.12	Комисията ще сътрудничи с европейски и международни организации за стандартизация и националните им членове с оглед на ефективно и съвместно разработване на необходимите технически стандарти, включително чрез целенасочена техническа помощ и техническо сътрудничество.	Е	G	U
18.13	Комисията ще работи съвместно с Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) за уеднаквяване на правния режим за железопътния превоз на товари през цялата територия на евразийския континент, както и с Междуправителствената организация за международни железопътни превози (OTIF) и Организацията за сътрудничество на железниците (OSJD), за да се разшири приложението на техническите спецификации и рамките на ЕС за управление на безопасността.	Е	S	U
18.14	Комисията (и когато е уместно, върховният представител) ще улеснява инвестициите за свързаност между Европа и Азия чрез инвестиционните механизми и гаранции, като ангажират европейските публични банки (ЕИБ, ЕБВР и националните банки и институции на държавите членки) и международните финансови институции (МФИ), в съответствие с международните стандарти и при прилагане на равни условия на конкуренция.	С	G	U
18.15	Комисията (и когато е уместно, върховният представител) ще задълбочат сътрудничеството на ЕС по отношение на инвестициите с Азиатската банка за развитие и с Азиатската банка за инфраструктурни инвестиции.	Е	S	U

18.16	Комисията (и когато е уместно, върховният представител)-ще създадат консултативна група на стопанските дейци относно свързаността между Европа и Азия.	J	S	U
18.17	Комисията (и когато е уместно, върховният представител)-ще се стремят към подобряване на прозрачността на възлагането на обществени поръчки в областта на евро-азиатската инфраструктура, включително чрез присъединяването на повече страни към Споразумението за държавните поръчки (GPA) на СТО и приемането на стандартите, заложи в това споразумение, както и чрез предоставянето на подкрепа за създаването на уебсайтове, посветени на обществените поръчки.	C	S	U

„ЕС—Китай — стратегически перспективи“, 2019 г.

#	Действие	Област	Тип 1 О/С*	Тип 2 Е/Д**
19.1	ЕС ще засили сътрудничеството с Китай, за да бъде на висотата на общите отговорности по трите стълба на ООН, а именно правата на човека, мира и сигурността и развитието.	А	G	B
19.2	За да се бори по-ефективно с изменението на климата, ЕС призовава Китай да достигне най-високата стойност на своите емисии преди 2030 г., в съответствие с целите на Парижкото споразумение.	F	S	B
19.3	ЕС ще задълбочи ангажираността си с Китай по въпросите на мира и сигурността въз основа на положителното сътрудничество във връзка със Съвместния всеобхватен план за действие с Иран.	H	G	B
19.4	За да защити своя интерес от стабилност, устойчиво икономическо развитие и добро управление в държавите партньори, ЕС ще прилага по-твърдо съществуващите двустранни споразумения и финансови инструменти и ще работи с Китай в посока на това той да следва същите принципи в рамките на прилагането на стратегията на ЕС за свързване на Европа и Азия.	E	S	B
19.5	За да постигне по-балансиран и реципрочен икономически отношения, ЕС призовава Китай да изпълни съществуващите съвместни ангажименти. Това включва реформиране на Световната търговска организация, по-специално във връзка със субсидиите и принудителните трансфери на технологии, и сключването на двустранни споразумения за инвестиции до 2020 г., за географските означения в кратки срокове, а за авиационната безопасност през идните седмици.	C	S	B
19.6	За да насърчи реципрочността и отварянето на възможностите за участие в обществени поръчки в Китай, Европейският парламент и Съветът следва да приемат нормативния акт за международните обществени поръчки преди края на 2019 г.	C	S	B
19.7	За да гарантира, че се вземат предвид не само цената, но и строгостта на трудовите и екологичните норми, Комисията ще публикува до средата на 2019 г. насоки относно участието на чуждестранните оференти и стоки на пазара на ЕС за обществени поръчки. Комисията, съвместно с държавите членки, ще направи преглед на прилагането на настоящата уредба, за да открие евентуални пропуски преди края на 2019 г.	C	S	U
19.8	За да се справи напълно с нарушаващите конкуренцията последици от собствеността на чужди държави и държавното финансиране на вътрешния пазар, Комисията ще установи преди края на 2019 г. как да се попълнят съществуващите пропуски в законодателството на ЕС.	D	S	U
19.9	За да се осигури защита срещу потенциални сериозни последици за сигурността на критичната цифрова инфраструктура, е необходим общ за ЕС подход към сигурността на 5G мрежите. За да даде тласък на тази инициатива, след Европейския съвет Европейската комисия ще изготви препоръка.	B	S	U
19.10	За да открие и повиши осведомеността за рисковете за сигурността, породени от чуждестранните инвестиции в критични активи, технологии и инфраструктура, държавите членки следва да осигурят бързо, пълно и ефективно прилагане на Регламента относно скрининга на преките чуждестранни инвестиции.	H	S	U

Пояснения: За справка с цветовете на действията и областите, моля погледнете [приложение VIII](#).

Области:

А) Насърчаване на ценностите на ЕС, заедно с 3-те стълба на Организацията на обединените нации (ООН), Б) Запазване на единството на ЕС, С) Реципрочност с цел балансиране на отношенията и равни условия на конкуренция, Г) Предотвратяване на нарушаващи конкуренцията последици за вътрешния пазар на ЕС, Д) Устойчиво икономическо развитие и добро управление, Е) Справяне с последиците от изменението на климата и опазване на околната среда, Ж) Глобални опасения, свързани с общественото здраве, З) Задълбочаване на ангажимента за мир и сигурност, И) Насърчаване на межкултурното разбирателство и сътрудничество и Й) По-общ подход към външната политика

Тип 1(*): О: Общо, С: Специфично,

Тип 2(**): Е: Едностронно, Д: Двустранно, К: Китай.

Приложение VIII — Области на мерките на ЕС в отговор на инвестиционната стратегия на Китай и съобразяване с рисковете и възможностите на Китай

Фигура 15 — Съставена от ЕСП карта на действията по стратегията на ЕС относно Китай

Легенда: 2016 г. = ● 2018 г. = ● 2019 г. = ● Специфични действия = ●

Забележка: Всеки риск е представен с цветна точка. В картографския анализ са обхванати само външните рискове. В него обаче са разгледани всички възможности.

Източник: Картографски анализ на ЕСП.

ОБЛАСТИ	ДЕЙСТВИЯ						Рискове	Възможности
А) Насърчаване на ценностите на ЕС, заедно с 3-те стълба на ООН	Еднострани действия ЕС/Китай			Двустрани действия ЕС—Китай			R.11	
	2016	2018	2019	2016	2018	2019		
	16.2	18.7		16.36		19.1		
	16.5			16.44				
	16.43							
Б) Запазване на единството на ЕС	16.3		19.9				R.2	
	16.41							
	16.42							
	16.46							
В) Реципрочност с цел балансиране на отношенията и равни условия на конкуренция	16.11	18.14	19.7	16.1	18.3	19.5	R.5 R.8 R.13	O.5 O.10
	16.14	18.17		16.12	18.9	19.6		
				16.13				
				16.16				
			16.17					
			16.19					
			16.20					
			16.34					
Г) Предотвратяване на нарушаващи конкуренцията последици за вътрешния пазар на ЕС	16.15*		19.8				R.7 R.9	
Д) Устойчиво икономическо развитие и добро управление	16.4	18.1		16.21		19.4	R.14 R.15 R.16	O.2 O.3 O.4 O.6 O.7 O.8 O.9 O.11
	16.10	18.5		16.22				
		18.6		16.24				
		18.10		16.27				
		18.11		16.32				
		18.12						
		18.13						
		18.15						
Е) Справяне с последиците от изменението на климата и опазване на околната среда		18.4		16.38		19.2	R.17	
				16.39				
Ж) Глобални опасения, свързани с общественото здраве				16.40				O.2
З) Задълбочаване на ангажмента за мир и сигурност		18.2	19.10	16.25		19.3	R.1 R.4 R.12	
				16.26				
				16.28				
				16.29				
			16.30					
			16.31					
			16.35					
И) Насърчаване на межкултурното разбиране и сътрудничество		18.8		16.18				O.1 O.13
				16.23				
				16.45				
Й) По-общ подход към външната политика	16.6	18.16		16.33			R.3	O.12
	16.7			16.37				
	16.8							
	16.9							
	16.47							
ЛЕГЕНДА:								
Общи: XX.X			Специфични: XX.X		Крайни срокове: XX.X		Еднострани Китай: XX.X (Специфични: XX.X*)	

ЛЕГЕНДА:

Общи: XX.X

Специфични: XX.X

Крайни срокове: XX.X

Еднострани Китай: XX.X
(Специфични: XX.X*)

Акроними и съкращения

АБИИ: Азиатска банка за инфраструктурни инвестиции

АБР: Азиатска банка за развитие

БВП: Брутен вътрешен продукт

ВП/ЗП: Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (и заместник-председател на Европейската комисия)

ВСИ: Всеобхватно споразумение за инвестиции

Г-20: Международен форум за правителствата и централните банки от 19 държави и ЕС

ГД: Генерална дирекция

ГДУИ: Годишен доклад за управление и изпълнение

ГОД: Годишен отчет за дейността

ГПУ: Годишен план за управление

ДДС: Данък върху добавената стойност

ДИС: Двустранно инвестиционно споразумение

ДП: Държавно предприятие

Държави от ЦИЕ: Държави от Централна и Източна Европа

ЕБВР: Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕИФ: Европейски инвестиционен фонд

ЕК: Европейска комисия

ЕС: Европейски съюз

ЕСВД: Европейска служба за външна дейност

ЕЦБ: Европейска централна банка

ИКЕ на ООН: Икономическа комисия за Европа на ООН

ИКТ: Информационни и комуникационни технологии

ИП: Интелектуална собственост

МВФ: Международен валутен фонд

МР: Меморандум за разбирателство

МФИ: Международна финансова институция

МФР: Многогодишна финансова рамка

ОИСР: Организация за икономическо сътрудничество и развитие

ООН: Организация на обединените нации

ПИ: Портфейлни инвестиции

ПСП: Предприятие със специално предназначение

ПЧИ: Преки чуждестранни инвестиции

РПК: Работна програма на Комисията

САЩ: Съединени американски щати

СЗО: Световна здравна организация

ССТ: Споразумение за свободна търговия

СТО: Световна търговска организация

TEN-T: Трансевропейски мрежи

BRI: Инициатива „Един пояс, един път“

COSO: Комитет на спонсориращите организации на Комисията Treadway

COVID-19: Коронавирус 2019

EPRS: Служба на ЕП за парламентарни изследвания

GMF: Организацията German Marshall Fund

GPA: Споразумение за държавните поръчки

JRC: Съвместен изследователски център

MERICS: Институт за изследване на Китай Mercator

MIC 2025: „Произведено в Китай 2025 г.“ (стратегия)

OSID: Организация за сътрудничество на железниците

OTIF: (Междуправителствена) организация за международни железопътни превози

PHEIC: Извънредна ситуация от международно значение, свързана с общественото здраве

Речник на термините

„Произведено в Китай 2025 г.“ (MIC 2025): Китайска промишлена стратегия, стартирана през 2015 г., която е съсредоточена върху стоки с висока добавена стойност както за износ, така и за вътрешно потребление.

5G оборудване: Технологичен стандарт от пето поколение за мобилните мрежи.

База данни на ЕК — Съвместен изследователски център (JRC) за чуждестранно участие: База данни на Комисията за активите на дружества, контролирани от чуждестранна собственост и инвестиции в ключови сектори от субекти извън ЕС.

Брутен вътрешен продукт (БВП): Стандартна мярка за благосъстоянието на една държава, която се основава на общата стойност на стоките и услугите, произведени в нея (обикновено за една година).

Верига за доставки: Системата от организации, хора, дейности, информация и ресурси, участващи в производството на продукт или услуга и доставянето му на клиента.

Държавни предприятия (ДП): Субект, който осъществява стопанска дейност и над който правителството има значителен контрол чрез пълна или значителна собственост.

Икономически коридор: Свързани мрежи от инфраструктура през международни граници за улесняване на търговията и стимулиране на икономическото развитие.

Индекс за регулаторната рестриктивност за ПЧИ: Показател на ОИСР, измерващ ограниченията, прилагани от държавите от ОИСР и Г-20 за преките чуждестранни инвестиции.

Инициатива „Един пояс, един път“: Китайска инвестиционна стратегия, съсредоточена върху инфраструктурата за свързаност, стартирана през 2013 г. с цел увеличаване на влиянието на страната в чужбина.

Меморандум за разбирателство (МЗР): Споразумение между две или повече страни за сътрудничество по конкретен въпрос, без да се поема правен ангажимент.

Обезпечение: Актив, приет като застраховка или гаранция при предоставянето на заем, който се губи в случай на неизпълнение.

Определена от държавата инвестиционна стратегия на Китай: Настоящите китайски политики за подкрепа и финансово насърчаване на частни дружества и държавни предприятия (ДП) да инвестират в чужбина.

Предприятие със специално предназначение: Правен субект, създаден за конкретни и/или временни цели.

Преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ): Пряката или непряката собственост посредством инвеститор, установен в една икономика, на 10 % или повече от правата на глас в предприятие в друга икономика.

Рамка за сътрудничество „17+1“: Форум за сътрудничество между Китай и 17 държави от Централна и Източна Европа (ЦИЕ). Тук са включени 12 държави—членки на ЕС.

Скрининг на ПЧИ: Оценка дали дадена пряка инвестиция има вероятност да повлияе неблагоприятно на държавата, в която се прави инвестицията.

Споразумение за държавните поръчки (GPA): Споразумение между 19 членове на СТО, включително ЕС, за взаимно отваряне на техните пазари на държавни обществени поръчки.

Съвместно предприятие: Две или повече предприятия, които комбинират ресурсите си, за да постигнат конкретни търговски цели, като същевременно запазват своята идентичност.

Финансов инструмент: Финансово подпомагане, което може да бъде под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, заеми или гаранции или други инструменти за поделение на риска.

Екип на ЕСП

В настоящия преглед на ЕСП „Мерки на ЕС в отговор на определената от държавата инвестиционна стратегия на Китай“ е представен общ поглед върху инвестиционната стратегия на Китай и са събрани предизвикателствата, които тази стратегия създава за институциите на ЕС и за държавите членки.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав V „Финансиране и административно управление на ЕС“, ръководен от Tony Murphy (ръководител), член на ЕСП. Одитната задача беше ръководена от Annemie Turtelboom — член на ЕСП, с подкрепата на Florence Fornaroli — ръководител на нейния кабинет, и Celil Ishik — аташе в кабинета; Alberto Gasperoni — главен ръководител и ръководител на задача; Jussi Bright, Thomas af Hällström, Manja Ernst и Lara Connaughton — одитори.

В резултат на пандемията от COVID-19 и строгите условия на изолация не можем да предоставим снимка на одитния екип.

ВТОРСКИ ПРАВА

© Европейски съюз, 2020 г.

Политиката на Европейската сметна палата (ЕСП) във връзка с повторната употреба на информация се изпълнява чрез [Решение № 6-2019 на Европейската сметна палата](#) относно политиката за свободно достъпни данни и повторната употреба на документи.

Освен ако не е посочено друго (напр. в отделни известия за авторските права), съдържанието на информацията на ЕСП, притежавана от ЕС, е лицензирано в рамките на лиценза по програма „[Creative Commons Attribution 4.0 International](#)“ (CC BY 4.0). Това означава, че повторното използване е позволено, при условие че са посочени първоначалните източници и извършените промени. Лицето, което използва информацията повторно, следва да не изменя първоначалния смисъл или послание на документа. Европейската сметна палата не носи отговорност за последствия, възникнали в резултат на повторното използване.

Уреждането на допълнителни права в случаите, когато дадено съдържание изобразява разпознаваеми частни лица, например на снимки на персонала на ЕСП или фотографии, включващи трети страни, е Ваша отговорност. В случаите, когато е получено разрешение, то отменя горепосоченото общо разрешение и ясно посочва всички ограничения при употребата.

За да използвате или възпроизвеждате съдържание, което не е собственост на ЕС, възможно е да трябва да поискате разрешение директно от носителите на авторските права.

Софтуер или документи, обхванати от правата на индустриална собственост, като патенти, търговски марки, регистрирани дизайни, лого и наименования, са изключени от политиката на ЕСП за повторна употреба и не са преотстъпени на Вас.

Всички уебстраници на институциите на Европейския съюз, включени в домейна europa.eu, съдържат препратки към уебстраниците на трети страни. Тъй като ЕСП не контролира тяхното съдържание, моля, запознайте се с тяхната политика за поверителност на данните и с политиката за авторските права.

Използване на логото на Европейската сметна палата

Логото на Европейска сметна палата не може да се използва без предварително разрешение от нейна страна.

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Тел. +352 4398-1

За запитвания: eca.europa.eu/bg/Pages/ContactForm.aspx

Уебсайт: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

**ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА**